

అందున, సప్తంబు 12: ... శుభే ట్రేయ్య కలిగి ఇట్లు
(కాయాచిన్నది. పోలండు వ్యవహారములను నిర్ణయించుటకు
అవసరమని తోచునదట తెలిసిన పార్లమెంటును సమావేశ
పరచవచ్చును. గనుకపనివారి విశిష్ట ప్రతినిధిగూర్చి పార్లమె
ంటువారు ఆలోచించుటకు ప్రభుత్వమునాడు కానిన తెలిపి
సమావేశ పరచవలయును.

జర్మనులు ఆయుధసామగ్రిల సర్పించుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:— ఇటీవల సభికాముఖ ప్రకటనల లెక్కలనుబట్టిచూడగా జర్మనులు సంధివరకుల (కాకా రుహ్) కొన్ని ఆయుధసామగ్రిల సర్పించుటయు, కొన్నిటిని చెడగొట్టుటయు సంకల్పింపరమగు రీతినిచేయుచున్నారనియు తెలుపుచున్నది. ఇప్పటికి వారు 27000 కుపాతుల సర్పించిరి. ఈరీతిని వారు సంధివరకులను కొనసాగించునెడల నవంబరు నెల నడిగిసంధివరకులందఱు మఱింతి సంకల్పించి సభికముగ నొక కుపాతియైన వారి యొద్ద నుండెను. 25 వేల మరఫిరం గులను వారు చెడగొట్టిరి. ఇక 85,000 లను చెడగొట్టునున్నట్లున్నది. 180 లక్షల స్వెల్లలను, 14 లక్షల తిన్న కుపాతులను చెడగొట్టిరి. బహుమానముల నిచ్చిన మను (ప్రకటనముల మూలమున) వేలములలోనంతటి దాన బడిన కుపాతులను ఇతర ఆయుధసామగ్రిలను తెప్పించుటకు జర్మనుప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నార. అట్లు చేయుటలో వారికెన్ని యావంతరములున్నవో నవ్వవరహితకథనా రెలుగుదురు. 1800 లక్షల రౌండులను చాల మంది గుండును చెడగొట్టిరి. కాని ఇంక రెండంతయు చెడగొట్టుటని యున్నది. ఎన్నేలలోని అధికారము చాల కాగరాకులకగుచున్నది. రహస్యముగ ఆయుధసామగ్రిలను రయరగుచున్నట్లు నమ్ముటకు నీలలేదు.

మెసపోటామియా సైనిక సన్నాహములు.

లండను, సెప్టెంబరు 11:— యుద్ధ కార్యాలయ ప్రకటనలనుండి ట్టున్నది. చాల మంది భారతీయ సైనిక భటులును, ఫింగిభటులును, పదాతిదళ భటులును బ్రిగేడియరు జనరలు కానింగుమహుగారి యాజమాన్యమున బాహుబా కరిగిరి. సెప్టెంబరు 6 వ తేదీని బయలుదేరి ఆరు మాసా కరిగిరి. ఇదిబాహుబా 12 మెర్కూరయందున్నది. వారి నెవరును చాలో నెదిరింక లేదు. మరెయొక దళము రెంజురోడ్డు, సామాన్యపురోడ్డు మొదలగువాటిని పరీక్షించుచున్నది. కెప్టినెంటు కర్నలు గ్రీనుగారి యాజమాన్యమున వాదదళము కెజురోబాటు నుండి బయలుదేరినది. అగ్నేయభాగమునందలి అల్లరుల నణచుటకది బయలు దేరినది. రెండుదళములు బుచీమానగారి సరిని భాగ్యము వట్టుకొనిన వోటి కరుగుచున్నది. రెంజుమార్గముల సన్నిటిని బాగుపరచుట కిట్లు రెండు దళములు బయలుదేరినవి. (బ్రిటిష్ ప్రెస్) అను శీర్షికల నున్న కెప్టెంటు పెర్సెయను క్యాంపులకును, బాగ్దాదు లకును రాకపోకలు జరుగవలయునని వారి యుద్దేశము. 15వో జూలై క్రిందట బాహుబాలో కొంతమంది తిరుగుబాటుచేసిరి.

మెసపోటామియాలో (బ్రిటిష్ పారికి సహాయమునందు) నిమిత్తము కత్తలా మహారాజుగారు ప్రభుత్వమువారి కొక కదాతిదళము సర్పించిరి.

భామనుగారి యువనాస్రవము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:— పార్లమెంటులో సమావేశమైన (టేబులు) యూనియను కాంగ్రెసుసభ సేటితో ముగిసెను. పార్లమెంటు రి కమిటీ సదియేర్పాటు చేసెను. భామను గారికి 50 లక్షల ఓటులును స్పెల్లిగారికి 40 లక్షల ఓటులును వచ్చినవి. స్పెల్లిగారికి వరలో కమిటీ సభ్యులుగనుండ వుండినను ఇన్ని ఓట్లు వచ్చుట విచిత్రగా నున్నది. భామనుగారు సభ ముగియునపుడు గంభీర వాగ్దానము కొనగి ఇకనుండు కొన్ని వారములు తరుణితి చాల కఠినముగ మారగలదు గావున ఇక్కడు క వయోమత్యము మరియు విశేషముగ నుండవలయు ననియు, లేనిపోని మార్పర్మములవలనగాని, కొకములవలనగాని కార్మికులు తిర్యగముల నొసరింక వూడదనియు, కార్మికులు తమవేలమునకు వకవారు కానియు, వారు వేలము పెంకయో యభిమానము కల్గి యున్నారనియు, యుద్ధరంగములం దివేమితముగ రక్తమును భారపోయు చుం టుటకు వేలము గొప్పటి కావాల దనియు వర్ణనలేదనియు లండను సెప్టెంబరు 11 వ తేదీనకు వేలము అభివృద్ధిబొంది గొప్పటి కాగలదనియు, ఇంక కొన్ని దినములవరకును తాముతముల ప్రతిమాటను, చేయుచుతివనిని బాగుగ నాలోచించిచేయవలయుననియు, తమతరగతివారికి మేలులేదు నెంచుటలో వేలమునకు వ్యవహారము గలుగకుండమాత్రము మాడవలయు ననియు వారు చెప్పిరి.

దియ్యచ్చ క్రికెటవారుల నితి విమరదళకత్తివచ్చింది. లండను (బ్రాంబి) రార్మిచ్చ (కెబ్బ) గారు, ఆ యూనియను సభ్యులు 18 వ తేదీని సమ్మెకట్టు సక్రయించిరిని తెలియ బరచిరి.

ఈలోగా ఇంజనీరింగు యజమానుల పై దేశమున వారు తమ కార్యాలయములను తెరచునెడల యూనియనువారు సమ్మెకట్టు తీవ్రము సమ్మెకట్టెదరు. (కన్యతము 20 వేల మంది వనివాత లండను దియ్యచ్చ క్రికె కార్యాలయములందు పనిచేయుచున్నార.

జర్మను ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపు

తెల్లను, సెప్టెంబరు 11:— క్రింద (కెబ్బ) వార్త యుద్ధిట్టున్నది: ఉత్తర సమాద్రమునందలి బాల్టిక్కు సమాద్రమునకు మందు గుండు సామగ్రిలను వట్టుకొనకచ్చు ఓవల రానియవలదని జర్మను ప్రభుత్వమువారు తెలుపు అధికారము కాపాడింది. పోలండున కా యుధ సామగ్రిలను వట్టుకొని పోవుచున్నదేనిపు స్తీరునకు పోనియవలసినదని వరాను (ప్రభుత్వమువారు జర్మను ప్రభుత్వము వారిని కొనసను, తమతాటినీకత్వమునకు భంగముకలుగునని జర్మను ప్రభుత్వమువారు రెండుల కంగీకరింకలేదని వాసిన్చి జయింకును ప్రతిక (కాయు) చున్నది.

పోలండు లిథునియా తగాదాలు.

వార్తా, సెప్టెంబరు 11:— పోలండు లిథునియాను (ప్రతినిధులు ఉధయవేలముల వారికి గలిగిన తగాదాలు) పరిష్కరించుకొను నిమిత్తము కావద్దావద్ద సమావేశ మగుటకు పోలండు సమ్మెలింపింది. 1919 డిసెంబరు 8-వ తేదీని ఉన్నత సభవారేర్పరచిన సరిహద్దుల గూర్చి మాత్రము వారెమియు చర్చించుక.

మూంట్సు కంపెనీవారి మెడిసిపోర్టు.

లండను, సెప్టెంబరు 10:— మెడి వ్యాపారము మదముగ నున్నది. వ్యాపార మేమియు లేకుండుట నింకగనున్నది. చీనాలోని పంటలు నిశేషముగ చెడిపోయినట్లున్నది. ఇచ్చటి చీనావర్తకలవద్ద పూర్తిగ సరకునిలకాయయి యుండుటవలన వారికప్పు డెగుమతి నిమిత్తమేమియు కొనరని తెలియుచున్నది. అందువలన నెవరో ధరలను పెచ్చించి లాభము నొంద నెంచినవారు తప్ప మరెవరును చీనావారి తరపున వేరసారముల చేయ నట్లున్నది. లంకామైక (కత్తి) కరిక్రమ చాల విశేషముగ తగ్గిపోయింది. ఇటువై నింకవరక్రమ గారముల యజమానులను సమయమున తగ్గించుట తప్పనట్లున్నది. ఇండియా ప్రతివ్యాపారము లనుమానుగ లేనందున గ్రేటుబ్రాడ్ల వృద్ధులలో 7 పెద్దమరలు వరితే నిలచిపోయినవి. బ్రాకుబరనులో 17 మరలు నిలచిపోయినవి.

సమ్మెకట్టు తప్పుడు

లండను, సెప్టెంబరు 11:— వార్మి గారని సందర్శింకగా సకటిట్టుచెప్పెను. అశ్వానుములగు తమ కొరికల నువసంపాదింపకొనుటకు గనుల వనివా రంగీకరింకపోవునెడల సమ్మెకట్టు తప్పుడు. రాజకీయోద్దేశముల బడయుటకు కార్మికులు సమ్మెకట్టుచు ప్రభుత్వమువారిని బాధించుచున్నారు. నుమారు 2,50,000 మంది సమ్మెకట్టు నిరాకరించిరి. తీరములను మరల మార్చుటకున కరివారి కెత్తున జీతములు లభించుటయు, ఎక్కువ నేలబొగ్గును (తప్పుటయు, ఎక్కువ బొగ్గును తీయుటకున భర తగ్గుటయు సంధివించును. గనుల వనివారి పైదేశమును మొట్టమొదట జనులను బాధించియైన ఎక్కువ వేలములను బడసినగాని తమ వైఖరిని మార్చుచు కార్మికులు వట్టు పట్టుచు న్నారు. వారి కోరిక కార్యయమైనది కాదనియు సామాన్య శ్వాయాధికారము విచారణ చేయునపుడు వానికి ప్రయోజన ముండ దనియు వారెలుగుదురు. వట్టితనము ఇంకరకు మించనేరదు. గనులవనివారు తమకు స్వలాభాభిలాష లేదనియు వేలములందటి (క్రేయన్ను) నే ఎక్కువగ భావించెద మనియు తెలుపు వాగ్దాముల నివానిజను లీ సమయమున వ్యక్తము కాగలవు.

రుమ్మా సంధి ప్రతినిధులు రీగా కరుగుట

లండను, సెప్టెంబరు 11:— రుమ్మా వాయువార్త యుద్ధిట్టున్నది. రుమ్మా సంధి ప్రతినిధులు రీగా కరిగిరి. వారి కెట్టి యతచారము కలుగకుండ వేనెదమని సోచియుట్లు ప్రభుత్వమువారికి పోలులు పూచీవడిరి. పోలుప్రతినిధు తిరివరకేయ చడికరిగిరి. సంధి రాంకవారములు వెంటనే (పొరంధము) కావచ్చును.

సింహా ప్రభువుగారి యాగమనము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:— సింహా ప్రభువుగారు హిం దూవేశమునకు నిన్నటిరోజు బయలుదేరిరి.

జీనీవా నవ్వవరహితముల సభ

లండను, సెప్టెంబరు 11:— జీనీవా నవ్వవరహితములసభ సెప్టెంబరు 24 వ తేదీని సమావేశము కావలయునని నిర్ణయించబడెను. కాని ఇప్పుడది అక్కరలేకొని జరుగదు. దివిధ వేలముల అధికసభ 24 వ తేదీని (బ్రసిస్సు)లో సమావేశముకాగలదు. అందు వలన నదినిలప బడెను. చాలమంది ప్రతినిధులు రెండు సభలకును వోనసి యున్నది.

సిన్ను ఫెయనరుల అల్లరులు

లండను, సెప్టెంబరు 11:— సిన్ను ఫెయనరులు ఆయుధసామగ్రిలను కాల్చునుండి దల్లిక సగరమున కంపుచుండిన తపాలాకట్టలను వట్టుకొనిపోవుచున్న బండి కెల్లలారకుటలను జూపి బండినినిలపెట్టి ద్రోకరను, సార్వరులను వట్టుకొని, అధికారల తిరులను తీసికొనవలయు నను యుద్దేశముతో సన్నియోకట్టలను వట్టుకొని పోయిరి.

తుర్కి యువరాజు వైఖరి.

కన్స్టాంటినోపిలు, సెప్టెంబరు 11:— నేనున తిరులతో చేరు నిమిత్తము తుర్కియనురాజుగారు అనటోరయా కేగుటకు ప్రయత్నించిరి. ఇప్పు డెర దివటకు వట్టుకెడిరి. అతని మోటారు బండ్లను పడవలను అందఱు వట్టుకొనిరి.

కేమినాపుగారి ప్రయాణము.

లండను, సెప్టెంబరు 12:— కేమినాపుగారు మాస్కో నగరమున కరిగిరి. వారిప్రయాణముచాల ముఖ్యమైనది. ఇక్కడి సమస్య లన్నిటిని పరిష్కరించుటకు గూర్చి లాడుచు వార్తా గారు కొడికొడికలన్నిటిని బోలెడెక్కులకు తెలుపుటకడవ డియరు చున్నాడు. సోవియట్లు ప్రభుత్వమునా (ప్రిటనులో) బోలెడెక్కు ఉద్యమమును వ్యాపింపజేయునని చెప్పిరి. అట్లు చెప్పియున్నను డెయిలీ పేరాల్యులకు గొప్పనిరాశి యు పుచ్చుకొనుట అశ్వానుమని చాలమంది తెలుపుచున్నారు. లండను నుండి బయలుదేరుటకు ముందు లాడుచు వార్తా గారిలో చాల సేపు మాట్లాడిరి. అప్పుడు లాడుచు వార్తా గారు, రుమ్మములకు వాగ్దానములకు విప్లు యలను గలిగించిరనియు, బోలెడెక్కు ఉద్యమమును వ్యాపింపజేయుచున్నారనియు లాడుచు వార్తా గారు చెప్పిరి. కేమినాపుగారిని తిరిగి ఇంగ్లండునకు రానియరని తెలియుచున్నది. తన వాగ్దానముల ప్రకారము సడచుకొనుచున్న క్రాసికగారు మాత్ర మింగ్లండులో నుండును.

ఇటలీ కార్మికులసీతి

లండను, సెప్టెంబరు 12:— మిలటను కంక్రివార్త యుద్ధిట్టున్నది. మితవాదులు పూర్తిగ విజయమునకిరి. కార్మికులను సోమరియుటకు చేసిన పెద్ద సభలో చాలమంది పార్లమెంటు ద్వారా గనులవనివారి సమ్మెకట్టును పరిష్కరింకవలసినదని కోరిరి.

ఇటలీ కార్మికుల అలబడి

లండను, సెప్టెంబరు 11:— ఇటలీయం దింక దివ్రము సంధివంకచ్చు నని ఇటీవలి వార్తలవలన తెలియుచున్నది. ఫ్యాక్టరీల వాక్రమించుకొని యున్న వనివారిని యజమానులకును ఉత్తరప్రభుత్వ ప్రయోజన జరుగుచున్నది. ఆ దివ్రమును తెలుపువార్త లొకవారి కొకటి పొందవచ్చును. ఈలోన యుద్ధము మంటను వ్యాపించుచున్నది. వనివారుల్యాదిక మిల్లనులందు రబ్బరు ఫ్యాక్టరీలను తమవేలమునం దుంచుకొనిరి. వీరల్లికెముకలు కర్మాగారములనుగూడ వారు వట్టుకొనిరి. అచట 10 వేలమంది పనిచేయు చున్నారు. సోమతియు (ప్రతినిధులు) కార్మికులకు సహాయము నరించుచున్నాడు. సాంఘిక వాయువారింక నేమి చేయుటకును తిర్యానించుకొనలేదు. వేలములోని కర్మాగారములన్నిటిని కార్మికులక్రమించుకొనెదరని తెలియుచున్నది. కార్మికుల బండుటకు నిర్దుగునెడల ఇంకవరకు తటస్థభావముతో మారకుండిన గర్భ మెంటువారు యుద్ధవృద్ధులు కావలసినవచ్చును. కార్మికులు తమవైఖరిని మార్చుకొన వుండినయెడల వేలము దవకవరముగ రక్తసారమును, అంకలనానులును వ్యాపించును.

మిలిరాండుగారు లొండియును కర్మాలయములను జూడవరి, 8 వ తేదీని మేయస్సరద్దనువర్ణించినపుడు, (ప్రాన్సులో) సన్నిభాగములను జర్మనులుపొదుచేసిరో మాయనెడల వరానువారు కొరినవృద్ధపరివారము చాలతక్కువగ నున్నట్లెవరైనతోచకమాన వని చెప్పియు సామాను ఏకేసివారు తెలుపుచున్నారు.

రెవ్యూ; ఆహార పదార్థములు.

అందన, సెప్టెంబరు 12:—రెవ్యూ అంశం దండచేసి పోయిన ప్రభుత్వమునా రంపిన విజ్ఞాపనలో ఆహార పదార్థములు చాలక చాల ఇబ్బంది కడవలసియుండు ననియు, కంటలేమియు భాగులైనందున రాష్ట్రము దొరకుట చాలదుర్లభముగ నుండుననియు, గ్రామసీమలనుండి ఆహార సామగ్రిలను సంగ్రహించుటకు కారణమును, తదితర ప్రతిష్టా కవలవారును తగిన ప్రయత్నముల నొనరింపవలయు ననియు వారావిజ్ఞాపనలో తెలియబరచిరి.

రెవ్యూల యవస్థపైందనము.

అందన, సెప్టెంబరు 12:—కార్యా కర్తృవార్యులం బట్టున్నది.—రెవ్యూలనుతావత్సంధనము ఇంక కొలదిదినములలో వారంభము కాగలదు. వాస్తవముగాని వాస్తవికతలు ప్రతిష్టా కవలవారులను తెలిపిరి. ఉత్తరభాగము లందన్న ప్రాంతములను మరల మంజురద్యమునై నేర్పాటుచేయుచున్నది. కామయోగం. వ్యూహియలోయాల కమిషన్ మండున్న బగ్గులైన ప్రాంతములను రెవ్యూలనుకవల తరువగలిగి రని పోలట్రవలనమం దున్నది.

మెక్సెస్సిగారి కరీరసితి

అందన, సెప్టెంబరు 12:—కనీకారము సాయంకాలము బుడేటిలో నిట్లున్నది.—మెక్సెస్సిగారి నాది ఆకస్మికముగ నీరసించిపోయినది. స్వస్థియైత్ర మింకను కప్పలేదు.

ప్రెస్టాండున్న పరామర్యతలను కార్యాలయమున జరగజేసిరి తెలియించినందులకు పట్టపహారముగ జరగజేయుచున్నాడు కరామరామయ్యారికి అక్షరప్రాయముల కొకచెట్టును కవలించిరి.

జిల్లాజనరకరణసీమియంక రెండు ప్రాంతముల కరణములు యందగా, కడుపులో విశేషముగ నెప్పి కచ్చుటలను పావరికల్లి వాడుగాడు దోవకుండి ఇంట్లను ఛానలవంతటిని పూర్తిగ నీడవాలక పోయి.

అందన, సెప్టెంబరు 12:—ప్రెస్టాండున్న పరామర్యతలను కార్యాలయమున జరగజేసిరి తెలియించినందులకు పట్టపహారముగ జరగజేయుచున్నాడు కరామరామయ్యారికి అక్షరప్రాయముల కొకచెట్టును కవలించిరి.

ఇండియా మెజిస్ట్రేట్ల సర్వీసు ఉద్యోగి కెప్టెన్ పాల్ జె. ఆండ్రూసుగారిని, రెవ్యూలను దల్లియు. డి. కెన్సిగారిని వజీరపానమందు ప్రైవేటులో ప్రవేశపెట్టినందుకు వనితేసినందులకు ఇండియా గ్రామ జమీందార్ల నియంత్రణ దని అందన గెట్టు తెలుపుచున్నది.

నే. బాగు గవలనవారు నమోకట్టునెడల ఇదివరలో వలె చక్కరకారమునక 12 కోట్లను చొప్పున ప్రతిమిసికి మంజురద్యము ననియు, మాంసము, పొయ, పిండి మొదలగు వాటినిగూడ కర్షింపక తీరదనియు ఇంగ్లండు, ఫ్రెంచ్, బ్రీటన్ గారు తెలియబరచు చున్నారు. గవలనవారు నమోకట్టునెడల వేరీయుల సహాయమున వేకమరకు వాహరసామగ్రిలను కష్టము చేయుటకు వేకమరకులను తోడ్పడినందులకు తగిన యేర్పాటులను చేయవచ్చు నని యతడు విశ్వసించుచున్నాడు.

మెకపొటామియాలో కామవార్త స్థితిగతులు కొంచెము నయముగ నున్నది. అప్పియలకర్త కూడిన అల్లరిదారులవై బాంబులను ప్రయోగించితిమి. ఒక ప్రాంతమునటి కలిగినది. కిర్రు ప్రైవేటులను కామరామయ్య ముగినది. కాని యుద్ధముమాత్రము జరుగలేదు. కల్పింపవోట్ల నేమియు మార్పుగలుగ లేదు.

మిల్నరు ప్రభుత్వగారు కర్వలో నివృత్తియొద్దగమును చాలించుకొనెద రని అధికారుల వార ప్రకటనమం దున్నది.

ఇంగ్లండులో చక్కర వెల చాల తగ్గివట్టున్నది. ఇంతలోనే పాను 6 పెన్సులు కావచ్చును.

కాగ్రూర్, సెప్టెంబరు 12:—కాగర్ జిల్లాలో రతానాలో, తోళ్లపరిశ్రమలయమును, కసాయికోట్టును, నెలకొల్పవలదని, అనేకులు మహాబద్ధు పెట్టుకొనుటచే, మధ్యవరగణాల ప్రభుత్వమునాడు వాతవోధుల కంపెనీవారి కిచ్చి కవులును, రద్దుచేసిరి అని మధ్యవరగణాల ప్రభుత్వమునాడు తెలియబరచుచున్నాడు.

అవసర దేశీయ మహాసభ.

సహాయ నిరాకరణము.

వక్తాభిప్రాయములు.

ప్రెస్టు ఆన్ ఇండియా:—కాంగ్రెసు చరిత్రమునం దీ సమావేశమే ముఖ్యముగ నెన్నదగును. దేశీయులలో సకాంతి ప్రబలినది. ప్రభుత్వమునాడు హంటుని నేరీకము ప్రకారము చర్యజరుపుట కాలస్యము చేసివారు. చర్య తీవ్రముగ నున్నను సంపూర్ణముగ జరిగెను. సమాజిస్టులకుమితో గంధిగారు వేకమరకును సహాయనిరాకరణమే సాధ్యమని తెలిపిరి. వేకభక్తిని వారికి పీసిపోవని ఇతరులు సహాయనిరాకరణము నవలంబించుటకు వేకమరకుచే చాలియుండలే దనియు సక్రమాందోళనము గావించవలెననియు, కానన సభలవలన మేలుచేయవలెననియు తెలుపుచున్నాడు. సక్రమాందోళనా మోదముల గంధిగారి వలెనే తమ మతమును వ్యాప్తి గావించుటకు విశ్వవంశముల వేయవలెను గాని యూరప్లంజిన వోలాభము లేదు.”

బొంబయి ప్రాసికెర్:—కాననసభా జమీన్దార్లముల సంగీకరింప వుండవలసినది. దీనివలన ఫలితములు కాంగ్రెసునం దధిక సంఖ్యాకులకు గోచరింపక పోయి యుండవచ్చును. కాంగ్రెసు తీర్మానమును వేకము కిరసావహించవలసి నది సత్యమేగాని అవసరములవలన సహాయనిరాకరణ విధానమును నిర్ణయించుటకు తగినంత సావకాశము లేకపోవుట విచారకరము.

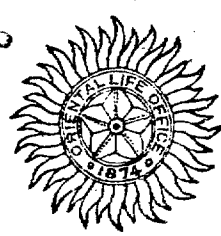
అద్వైతే టవ్ ఇండియా:—సహాయనిరాకరణ మోదరింపబడు ననుట వట్టిద్రవ్యము. కాంగ్రెసు చేసిన విచ్చి తీర్మానములవలన వేకము అభివృద్ధి కనుకూలమగు విధానములను వీడవలయునుగాక రాజకీయ విషయములే వృత్తిగా వనితేయు వారు సార్వభౌమకై తెలియునట్టి వేకీయులను చెడుమార్గముల ప్రొప్పించుకొందురగాక. అతివాదు లీసంగతిని గమనింపవలెను.

“మంజురతరం”:—అధికసంఖ్యాకులచే నామోదించబడినదైనను ఈ తీర్మానము భారతీయు లందరిచే సంగీకరింపబడిన దనుటకు నీటులేదు. జనసమాహారము వట్టివేకము పాచ్చిగను దూరదృష్టిని, వివక్షణ భావమును కట్టుకగను నుండును. సర్వావస్థలనుకవల ప్రతికూల యొక్కటే కావలెనని ప్రస్తుతసందర్భములనుబట్టి జనులకొరచున్నను ఇచ్చా ముక్తమున ఫలముచేయవలెను. అచరణయోగ్యత విచారించవలెను. బాలరణ విశ్వాసయముల నుండి కప్పించుటకు, వ్యాధికాదులు వృత్తి మానకొనుటకు మేము నిరసించుచున్నాము. నిజముగ (రిటైరువా) మన కష్టావస్థలను తెలియజేయు వలె నన్న విశేషము. జమీన్దార్లముల సర్వవేకము ప్రాప్తానమును ముఖ్య సాధనములు. కానన సభలలోనుండి ప్రతివంధనముల గావించుటకన్న కాననసభలలో ప్రవేశపెట్టవలెనని మేము.”

మిలయ చందనము

క సేరియా అను సుగంధద్రవ్యమునకు వాహరము రాజనంధానములలో నుకయోగించుటకు ప్రవృత్తులగుటనది; గావుననే వర్ణములేదు. పితికారీ చేయి నక్కలలేదు. ఎలుపు, తెలుపు, కనుపు అను మూడు రంగుల సుగంధముల ఎంత తీవ్రముగా నుండినను మూడవరూప గుణము కాన్పించును. స్త్రీలకును వ్యాధికినూడ నిది ఖరంగియెల్ల పోటీలలోనుండునది. చాల మెక్కువదనినది. ద్రవ్య 2-4-0 2. చంపిరి—మలయచందనమునకు అనుబంధము. ఒక ద్రవ్యక సుగంధము చంపిరి సీసా (సీమి) 1-8-0 తీరవనటి (మాత్రకొక తీరవనమగును) సీసా 0-8-0 అమృతగుడికలు (100 తాంబూల మాత్రలు) 0-4-0 కాగరఖండము (అక్షరకీ లేవ్యము) ద్రవ్య 2-0-6 గంధర్వపార్శ్వసీ, చాయవరం, (గోదావరి)

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము అరోగ్యమును కాల్వలముఖముల పొందుటకు స్యాఖానికమైన కొన్ని విధముల అనుసరించుటలనుకే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమ మైనపుస్తకము అరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి కిరీరసాధ్యమును, దృఢగాత్రమును, అయోగ్యవృద్ధిని ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము యిశాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జి యు మేము భరించి కంపెనీదము వెంటనే వ్రాయుకొరెదము. (219) వైద్యశాస్త్ర మునీకంకర్ గోవిందశి, ఆరంగనగ్రామ-కౌం. కాలం, 187, (రాష్ట్ర, మద్రాస్.

ఓరియంటల్ గవర్న

మెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అస్సూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం. స్థాపితము.

హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

మానేజరు:—ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదర్.

ఫస్టును రూప 5,15,00,00 వైగానే యున్నది. 1919-వ సంవత్సరము నందు

వరుంజిడి ,, 84,98,305

ఇవ్వల జరుగుచున్న అమ్మూ

రెన్యుల మొత్తము ,, 24,63,20,000

మునువటికంటె ఇవ్వల పాలిసి

చార్జుకు జాస్తిగా చెల్లించిన మొత్తము ,, 5,50,00,000

ఈ కంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఏజంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలురుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు. 672

Apply to:— F. E. Vaid Esq, Branch Secretary Oriental Assurance Building, Post Box No. 8, Madras.

పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితుల

అయ్యప్పదీయ సిద్ధాంతధమగు

లోకామయవార

కస్తూరిమాత్రలవలె

సర్వోత్తమ గుణకారితము విశ్వావధము నేరొకటి లేదని భారతముగా చెప్పుకొన్నది. పిటిలో అక్షరకరమైన రేల వస్తువు చేరలేదు గావున అపుడు పుట్టిన కిర్రు తెలుసుకొని పృథులవరకు ప్రతిదీక్షించును కంపెనీయము లేని నేరించవచ్చును. ఈ మాత్రలు కి నుండి రికవ తాంబూలముతో గాని లేక వట్టి పోటీతో గాని ప్రతిమము ఉత్తయోగించుచు వచ్చునదిల మండము, అక్షరము, మలబద్ధము చకి వ్యవహారము, జ్యోరము, మలేరియావ్యవహారము, కిరము, కిరవాకము, వర్షము, వడికము, సరముల నెప్పి బలహీనత, ఇన్ ఫ్లూ ఎంబా, నైగి, కలకా, మున్నగు ఇంకా అనేకవ్యాధులను వర్గీకరణ రానివ్వదు. జబ్బుగలిగిన వేక ఉత్తయోగించిన తక్షణమే గుణమిచ్చును. ఒకేసారి ముద్దపడవలసిన గుణములు, వ్యాధివారములు, ఉపాధ్యాయములు, విశ్వాధ్యము పోషాస్త్రీలు కూడ ఈ మాత్రలను నీరించి గుణమును పొగడుకుచ్చును. 250 మాత్రలు గల సీసా 1-8 వెల రు. 0-4-0 ఒక సీసా మొదలు ఆరేసీసాలవరకు పోషక 0-4-0 ఒకేసారి 6 సీసాలను తెప్పించిన పోషకము రు 1-8-0

12 సీసాలు ,, ,, 2-18-0 25 సీసాలు ,, ,, 5-3-0 అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

శ్రీ శీతారామవ వైద్యశాల

(301-594) మైసూరు.

వంటిలానము:—“వంటి” మైసూరు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1920-వ సం. సెప్టెంబరునెల 13-వ తేది

సోమవారము.

రివిన్యూ పరిపాలనము

(10)

1928 ఫస్ట్ అసెసా 1918-19 వ సంవత్సరపు రివిన్యూ కమిషనరీ లనాది వేదిక మిపుడు ప్రచురించబడినది. ఇంతటి యాంశ్యముగ ప్రచురణ మగుటచే, నివేదిక యొక్క నిలువ చాల వరకు తగ్గగలదు. నివేదిక వత్సరమున, కేకాలమున వర్షములు కురియ నందుచే, వ్యవసాయపు కరులు తిన్నగజరుగ లేదు. ఆర్థిక దుస్థితి అధిక మయ్యెను. ఆహారవద్దార్థముల ధరలు పెచ్చెను. ఇంతయిగాక, కరువు లలో నంటుబ్యాధి ప్రవేశించుటచే కరు మరణ మధికముగ గలిగెను. కంటకండ్ల భూమి విస్తీర్ణము వెనుకటి వత్సరము కన్న 2,985,000 ఎకరములు తగ్గుదల జూపుట, ఆశ్చర్యకరము గాదు. 1928 ఫస్ట్ లో చల్లించబడిన శిస్తు 4983666 రూపాయలయ్యెను. ఇంతకు పూర్వపు ఫస్ట్ కన్న మొత్తము కొంతగణనాత్రమే తగ్గెను. క్విట్టు రెంటు వెనుకటి ఫస్ట్ కన్న 335 రూపాయలు తగ్గెను. రయిత్వారీ భూముల విస్తీర్ణము పెచ్చెను. దాని లో బాలు రివిన్యూ గూడ పెచ్చెను. కాని, కంటకండ్ల భూమిలో త్రాక, విస్తీర్ణమున 978,397 ఎకరములు మెకరకంటయందును, 243987 ఎకరములు కల్లపు కంటయందును దగ్గెను. వెనుకటి వత్సరముకన్న రెండున్నాలు కొంతవరకు పెచ్చుట సహజమే. ల్యాండు రివిన్యూ సెస్సులయొక్క కరెంటు డిమాండు రూ 761,13,151. ఇంచులో రూ 7,38,42,146, అంక 100-కి 97 వంతున వసూలయ్యెను. 1783 రూపాయలు రాజాబాక్ క్రింద త్రోసివేయబడెను. వెనుక రావలసిన బాక్ 13,43,983 రూపాయలలో 11,95,716 రూపాయలు అంక 100-కి 89 వంతున వసూలయ్యెను, 36200 రూపాయలు మాత్రము రానిబాక్ క్రింద త్రోసివేయబడెను. ఫస్ట్ ఆఖరున వెనుకటి బాక్ లను ప్రస్తుతపు బాక్ లను కలసి రూ 2381286 లు మాత్ర ముండగ, 1929 ఫస్ట్ ఆరంభము నందు బాలెస్సు 23,51,268 రూపాయలుండెను.

1920-వ సంవత్సరము జనవరి ఆఖరు వరకు రూ 20,50,585 లు వసూలయ్యెను. రూ 58,005 లు రాని బాక్ క్రింద త్రోసివేయబడెను. ఫిబ్రవరినెల 1-వ తేది వాటికి రావలసిన బాక్ 260968 లుండెను. ఈ మొత్తమును వసూలు జేయబడు గూడ తగిన చర్య దీసికొనబడెను. ఆ మొత్త మీ సరికి వసూలయి యుండవచ్చును. డౌనుకాలములో నింత మొత్తమును వసూలు జేయగలుగుట ఆశ్చర్యకరమే. వసూలు ప్రయత్నములలో నిర్బంధపడకు లెంతవర కువయోగింపబడెనో గడగొడుట యావశ్యకము. నివేదిక వత్సరపు జపుల మొత్తము వెనుకటి రెండు వత్సరములకన్న తక్కియము జూపెను. 1927 ఫస్ట్ లో 10752 మంది స్థిరాస్తి జపులయియుండిగ, 1928 ఫస్ట్ లో 16333 మంది స్థిరాస్తి జపులయ్యెను. రూ 2359949 రూపాయల నిలువగల స్థిరాస్తి 49081 రూపాయలను రాబట్టుటకు విక్రయించబడుటయు, క్రయధనము రూ 84,677 లు మాత్రమే వచ్చుటయు దాదాపుముగ గ న్పట్టక

మానదు. ఇందువలన శిస్తు శిల్లింకలేక ప్రజలెట్టి నష్టమునకు పాల్పడవలసివచ్చెనో గ్రహించవచ్చును. క్రయదారులు లేక, మెరక భూమి 5567 ఎకరములును, కల్లపుభూమి 456 ఎకరములును క్రభుత్వమువారిచే కొనబడెను! “విక్రయమయిన భూముల విలువకును, చేకూరిన క్రయధనముకును, ఇంతవ్యత్యాస ముండుటకు, క్రయదారులు లభించక క్రభుత్వమువారు కొద్దివెలకు అట్టిభూములను కొనుటయే కొంతవరకు కారణమనుటకు సాధియములే” దని క్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. క్రయదారులు రావంతమాత్రమున, క్రభుత్వమువారు సరియగు ధరకు భూముల నేల కొనగూడదో తెలియకున్నది. ఇట్టి కరి స్థితులలో, రివిన్యూలో చాలభాగము వసూలగుట వింత గాదు. క్రభుత్వమువారు కొనిన భూములలో సగమువకు పైగ బల్లారి, కర్నూలు, కడప మండలములలోనివేయని, నివేదిక దెలుపుచున్నది.

భూముల ట్రాన్సుఫర్ల సంఖ్య వృద్ధిజూపెను. ఇది గూడ ఆర్థిక దుస్థితికి సూచన మని జెప్పవచ్చును. ఋణముల చట్టముక్రింద రహితులు దీనుకొనిన ఋణముల సంఖ్య చాల పెచ్చుదల జూపెను. ఇందు మూలమున 1659 ఎకరముల భూమి సాగుబడి కాధార మగు 308 బావులు త్రవ్వించబడెను. 839 ఎకరముల కువయోగకరముగ ఉండెడి 138 బావులు మరమ్మత్తుజేయబడెను. 267 ఎకరములను బాగు చేయటకు 13185 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టబడెను. అంత పురస్థితి జిల్లాలో ఆయిల్ ఇంజను కొనుటకు రూ 2175 లు వెచ్చపెట్టబడెను. 1849 ఎకరముల ఉవయోగము నిలు త్రము రూ 287555 లు వెచ్చించబడెను. బావులను త్రవ్వటలోను, మరమ్మత్తు జేయటలోను, బల్లారిమండలము ముందడుగు వేసెను. వ్యవసాయదారుల ఋణముల చట్టముక్రింద, 6586 కరువులు రూ 459,873 లకు కొనబడెను. 37 గృహములను తిరిగి గట్టుటకు 24565 రూపాయలు ఖర్చయ్యెను. విత్తనములక్రింద 236,607 రూపాయలును, చంచదార మిల్లు క్రింద 375 రూపాయలును, ఇతర వసుల కొరకు 32682 రూపాయలును వెచ్చించబడెను. క్రభుత్వమువారి యభివృద్ధి జూచి వంతసినక, ఆయిల్ ఇంజను ఒక్కటి మాత్రమే కొనబడెనని, విచారించిరి. సివిలియను డివిజను ఆఫీసరులు తగినంత జేక భాషాజ్ఞాన మలవదునుకొని, అనువాదములలో నవవరము లేకుండ జేక భాషలలో వ్రాయబడిన శిస్తు కములపై ఉత్తరువుల నిచ్చుచున్నట్లు నివేదిక దెలుపుచున్నది. ఇది మిగుల అనుకూల ఫలిత మని ఎంచవచ్చును. కరిపాలనము జేక భాషలలో జరుగుట కడ్డు యే మాత్ర ముండజాలదు. జేక భాషలలో కరిపాలనము నడుచుట యసంభవ మని తలంచునా రీ విషయమును గుర్తించుట భావ్యము. రామానుజమున పిడుకల వేల్పుటవలె నొక విషయము నివేదిక న గప్పట్టుచున్నది.

“నివేదిక వత్సరమున రాలెలు శాసనము దప్ప ప్రజలకు సంబంధించిన శాసన మింకొకటి కావించబడలేదు. రాలెలు శాసన నిర్మాణము గూర్చి విద్యాధికులలో చర్చ జరిగెనుగాని, ప్రజాసామాన్యము నీ యాందోళన మేరీధమునను ప్రేరేపించలేదు” అని నివేదికమున వ్రాయబడియున్నది. ఈ వ్రాతయొక్క యుద్దేశ మెద్దియో తెలియదు. రాలెలు శాసనము విద్యాధికులలో దప్ప ప్రజలలో నెట్టి యాశాంతికి కారణము గాలేదని, రివిన్యూ బోర్డువారి యభిప్రాయ మయినయడల, వారు

ప్రమేదిరని తెలువవచ్చును. జేకమునంతను నొక కొననుండి వేరొక కొనవరకు కడలింది, సత్యాగ్రహాద్యముమునకును, వంజాబుదుస్థితి కిని కారణభూతమయిన రాలెలు శాసనము ప్రజల కేవలం గురిగలిగినలేదనుట, సత్యమారము. నివేదిక వత్సరమున 970 సహకార సంఘములు రిజిస్టరయ్యెను. 12 సంఘముల రిజిస్ట్రేషను గదయ్యెను. రిజిస్టరయిన సంఖ్యలో రి సెంట్రలు బ్యాంకులు, 29 యూనియనులు, 800 వ్యవసాయ సంఘములు, 135 వ్యవసాయేతర సంఘములు గలవు. నివేదిక వత్సరాంతమున గల సహకార సంఘముల మొత్తపు సంఖ్య 3676. చెరువుకట్టల మీద దోవకాములను పుచ్చకాయలను మెనుట కనజ్ఞ ఈ యుటయే. కృష్ణా మండలమున దప్ప మిగిలిన మండలము లన్నిటిలో, కలెక్టరులును డివిజనులు ఆఫీసరులును తమ కర్మటనములందును, జమాబండి సమయమునందును రయితలతో సంప్రతించిరట. దీని ఫలిత మేమయ్యెనో, ప్రజల కిట్టి సమావేశము లెంతవర కువయోగకరములయ్యెనో, నివేదిక నూదించుటలేదు. కృష్ణా మాడలాధికారులు మాత్ర మిందుకు, భిక్షముగ ప్రవర్తించుటకు కారణ మెద్దియో నూదించబడలేదు.

మద్రాసు క్రైస్తవ మిషనరీ స్త్రీ :

డీ టా స్త్రీ కారము

(9)

గాంధీ మహాత్ముడు “యంగు ఇండియా” కత్తికలో నిలుల వ్రాముచున్నాడు : “మిస్ అనీమేరీ పీటరుసను అను నామెవద్దనుండి జేరిన భావగర్భిత మగు లేఖను యంగు ఇండియా పాఠకులు కరికిన గోరెదను. కొన్ని సంవత్సరముల నుండి యు హిందూజేకములో నుండి హిందూజేక వ్యవహారములను మిస్ పీటరుసను గాదు బాగరూకతో కరికించుచున్నది. బాటియ విద్యకొరకై తన కక్తిని భారలోయటకు, ఆమె తన మిషనరీలో సంబంధమును త్వరలో వదులుకొనగలదు. నేను లేఖ నంతను ప్రచురింపలేదు. వ్యక్తులకు సంబంధించిన వాక్యములను వదలి వైచితిని. అయిన ఆమె హేతువులు స్పష్టముగ గాన్పించును. నేను వెల్లురులో నువన్యసించిన పిచ్చుట, ఆమె యీ లేఖను వ్రాసెను. దీనిని ప్రచురించుట కామె యనుజ్ఞను తీసికొంటిని. సహాయనిరాకరణోన్యము, క్రైస్తవులకు గాని, అంగ్లేయులకు గాని, యూరపీయనులకు గాని, ప్రతికూలము గాదని జూపుటకు నే నీ లేఖను పంతోష పూర్వకముగ ప్రచురించుచున్నాను. ఈ యుద్యమము, ఆస్థిగ్యమునకును నాస్థిగ్యమునకును, చీకటికిని వెలుగునకును గల పోరాటమునకు చిహ్నము. క్రస్తుకపు యూరపుఖండము భగవద్భావమును గాని, క్రైస్తవ మతభావమును గాని బయల్పట్టుక, నైతానుభావమునే వెలిబుచ్చుచున్న దని నా దృఢవిశ్వాసము. భగవంతుని పేరు చుచ్చించుచు నైతాను బయల్పడలునపుడు ఆతని విజయ ముఖండము. యూరపు పేరునకు మాత్రము క్రైస్తవమతము నవలంబించుచున్నది. నిజముగ జూచిన, కుబేర జేవుని పూజించుచున్నది. ఒంట నూడి మొనలో గుండ ప్రవేశించుట, ధనవంతుడు స్వర్గద్వారమున బ్రవేశించుటకన్న సులభమని, ఏనుక్రిస్తు జెప్పెను. ఆతని యనుచరులు, నైతికాభివృద్ధిని భౌతిక సంపదబట్టి గణనచేయుచున్నారు. అంగ్లేజీపు బాటియగితమే, క్రైస్తవ మత విరుద్ధముగ

నున్నది. శత్రువులను తమవలె ప్రేమించమని బోధించిన క్రీస్తు, శత్రువులను కలవరిపెట్టి వారి జీవుల నడచివేయమని బోధించడు. దాక్షిణ్య వాలెను ప్రచురించిన అంత్యగ్రంథమున, ప్రకృతి శాస్త్రాభివృద్ధి యారపుఖండపు నైతిక సిద్ధి నొక యంగుళ మయినను విస్తరించజేసి యుండ లేదని ప్రాసెను. కడచిన సంగ్రామము యూరపు నాగ రికపు నైతాను స్వభావమును వెల్లబుచ్చుచున్నది. నైతిక నియమము లన్నియు త్రోసివేయబడినవి. విషయ సంతృప్తియే యిందుకు కారణము గాని, మతముగాని, ఆధ్యాత్మిక వాంఛ గాని కారణము గావు..... దీనిచే వ్యక్తులను గాని జాతులను గాని నేను నిందించుటలేదు. యూరపియునులో వేసకువేలు తమకరిస్థితుల సతిక్రమించుచున్నారు. ప్రస్తుత యూరపు నాయకుల గూర్చియే నే నిష్ఠుడు వ్రాయుచున్నాను. ఆంగ్ల దేశము తన నాయకుల ద్వారా భారతీయుల బాటియ మత విశ్వాసము లను పోనాడుచున్నది. స్వయం నిర్ణయమును మిష మీద ఆంగ్ల దేశము మెసపొటెమియా నూనెగనుల నుకయోగించుటకు ప్రయత్నించుచున్నది. ఫ్రెంచి దేశము తన నాయకులద్వారా సిరియనుల ఆస్తి శక్తిని అడచుటకు బూనినది. ప్రెసిడెంటు నిల్సను గారు తన వదునాల్లు సూత్రములను గాలి కెగర జమ్మెను. దార్జన్జ విరహితముగు సహాయ నిరా కరణము మూలమున, ఇట్టి దుష్టకర్తుల కూడికకు ప్రతిఘటించుటకే, హిందూ దేశము కృషి ఫలపు చున్నది. క్రైస్తవులయిన యూరపియునులైన పీటరసను శక్యవలె, యాయాక్రమమును తొలగించ బూనుచో సహాయనిరాకరణోద్యమమున జేరుట లాభకరము. ఇస్లాముమత గౌరవముపై మతరక్షణ మాధారపడియున్నది. హిందూ దేశ గౌరవముపై బలహీనజాతు లెల్లరగౌరవ మాధారపడియున్నది”

మిస్. వీటకుసనుగారు గాంధీమహాత్ముని కీ రీతిని లేఖవ్రాసెను.

“మీలో జరిగినసమావేశము నాభావిజీవి తమును చాలవరకు నిర్ణయించెను. నేను హిందూ దేశ పాదపద్మములపై వ్రాలితిని. కాని, క్రీస్తు యుండే నా నివాసముగలదు. ఆతని యువదేశ మునే ఆచరించెదను. మా క్రైస్తవులు హిందూ దేశములో నాతని యువదేశములను భంగపడుచు చున్నటులు, నేను గావించకుండుగాకయని ప్రార్థించెదను. ఆకస్మికమొక మారునిజమగు భక్తి యున్నచో, మేము బీదల, బాధితుల వక్షముననే పని జేసియుండుము. మేము టుల గావించుటలేదు. అందుచే, క్రీస్తునకేగొక, హిందూ దేశమునకుగూడ ప్రస్తుతసమయమున ఋణపడి యున్నాము. నా వంటి అనామకులలో లొక్క రేపనిజేసినను, దానిని గణించువా రుండరు. నాజాతివారు, మిషనరీ సంఘములును అవలంబించు చున్న వర్ధతులకు నేను అసమ్మతి గ ను బ ఆ చి సంతమాత్రమున ప్రయోజన మేమి? కాని ఈ ప్రపంచమున కంత కును నేనువిరోధురాల నయినను, నామనస్సాక్షిని నాభిగవానుని అనుసరింపక తప్పదు. అందుచే కాంగ్రెసు నిర్ణయించువరకు మీరు సహాయ నిరాకరణోద్యమమును ప్రారంభింపగూడదని ప్రజలు చెప్పునప్పుడు, నాకునప్పు వచ్చుచున్నది. మీరు దేశమునొక సందేశ మిచ్చుచున్నారు. కాంగ్రెసు సభ జాతీక సేవకురాలు గాని మజమాని గాదు. అయినను, అధిక సంఖ్యాకులను ముసకత్తిమునబి లాగుకొనవలెను. కాంగ్రెసు మీనక్షమే అవలం బించుచున్నది. మీరు మారాడక యుండినచో, కాంగ్రెసుసభ యిటుల నిర్ణయించియుండునా?

మొదలు నాకే సందియము తోచెను. మీరు నా సందియమును పోదోలితిరి. మహమ్మదీయులు దార్జన్జమునకు గడంగకుండ మీ రెంతటియువ కారణం జేయుచున్నారో నాకు తెలియును. క్రైస్తవులనుగూడ మీతో చేతుల గలిపి, జేశగౌరవ మును, క్రీస్తుగౌరవమును నిలువ బెట్టిన, ఎంత బాగుండును? నాకు తుర్కీనిషయుమై అభి మాన మంతగ లేదు. కాని హిందూ దేశముకొరకు నేను వరితపించుచున్నాను. సహాయనిరాకరణము నవలంబించుట దన్న హిందూ దేశము తన యసమ్మతి దెలుపుటకు వేరొక మార్గము గాల్పిం కును. దెవ్యాగ్రంథము, మిగతా ప్రపంచము పండును, నిజముగ క్రైస్తవు లెల్లరును హిందూ దేశముతో సానుభూతి జూపెద రనుటకు సంది యము లేదు. మోటుబులునకును న్యాయమున కును, సోదరులకును అవత్యమునకును, ఆత్మ కును జేహమునకును జరిగెడి పోరాటమున, జాతి భేద ముండకుండు గాక! ప్రపంచమునం దంత టను ఇట్టి పోరాటమే జరుగుచున్నది! మనము కొలదినుండి యెన్నంతమాత్రమున నష్ట మేమి? భగవంతుడు మన వక్షమున నున్నాడు..... మీరు చెప్పవులలో నిచ్చిన యువన్యాసమును చదివినపుడు, హిందూ దేశములో సన్నిభాషల లోను దానిని భావంతరికరించి వ్యాపింపజేయ వలయునని నాకుదోచెను. సహాయనిరాకరణో ద్యమమును జయోద్రదముగ కొనసాగింపవలెను. ఇందుకు కాలముపట్టును. కాని త్వరలో గమ్య స్థానము జేరుకట్ట నిరాశ జెంద నక్కర లేదు. విద్యార్థులు పాఠశాలలలో నుండి దీసివైచుట, చాల యువసర కార్యముని నా మతము. మీ కిచ్చెడి విద్య, ప్రజల యభివృద్ధికి దోహద మొనగ జాలదు. ఈయద్యమమువలన జాతీయ పాఠశాలలు త్వరలో బంజుల చేరును. చేశీ య విద్య చేతనే, హిందూ దేశము పునరుద్ధరింపబడును. జేని షు ప్రజలు, క్షుతత్రయగు జాతీయ పాఠశాలలను స్థాపించి, ప్రభుత్వమువారి దుష్టపెట్టినను, కార్య మును కొనసాగించిరి. జాతి యెప్పుడు పునరుద్ధరింప బడెను.”

కీర్తిశేషులగు బొబ్బిలిరాజు గారు

గౌ. బొబ్బిలి రాజుగారు మొన్నటి శనివారము ఉత్తరమున సంగ్రామమున ఆస్థికముగ మరణించి రని తెలుపుట తెలియు చింతవైకము చున్నది. రాజుగారు 1880-వ సంవత్సరమున జనించి, ఎలవది వత్సరముల ప్రాయముననే విగతజీవు లగుట మిరింత విచారణకారణముగ చున్నది. వీరి బాగుగ విద్య నభ్యసించి, 1909-వ సంవత్సరమున యూరపుఖండమునం దంతటను వర్ధిల్లవము సలిపి విశేషానుభవము గడించిరి. 1911-వ సంవత్సరమునందు, ఆరోగ్యముకొరకు తిరిగి ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలియుండిరి. బొబ్బిలి మహారాజు గారు 1916-వ సంవత్సరాంతమున విశ్రాంతి దీసికొని, కుమారులగు వీరికి సంస్థాన కరిపాలనమును బిచ్చగింతబెట్టిరి. వెంటనే, మద రానుకాసననిర్మాణసభలో వీరి సభ్యులుగ నియ మింపబడి, చరిత్రపువరకు నా కదవియం దుండిరి. వీరి ఉదారస్వభావము, విశాలహృదయము, బుద్ధి చాకచక్యము అనేకుల నాకర్షించెను. వీరి మరణ ముచే జనకు లగు బొబ్బిలి మహారాజు గారికిని, రాజుగారి కుటుంబమునకును తీరని దుఃఖము కలుగు ననుటకు సందియము లేదు. నారికి మా సానుభూతిని దెలుపుచున్నాము.

ఎన్నికల ప్రకటనలు.

ఎన్నికల సంబంధమైన విజ్ఞాపనలు ప్రకటించుటకు అంగుళము 1-కి రూ 3-0-0 లు చొప్పున చార్జీ చేయబడును. —ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు.

స్థానిక వార్తలు

మదరాసు నూవయినది:— ఈ నెల 10 - క తేది మొదలు తిరిగి తెలుపురకు మదరాసు వెంటెంపరీ కుతెక కింద మరచుర్తు చేయబడును. ఆ కాలములో వడనలు వడక నూడదు. ఉత్తర బెక్కింగామ్ కాలనందుండి మొలుపెట్టునకు తింతాడిపేటకు వచ్చు వడలన్నియు మాతమునది కుత్తరకాఖ గుండా వెళ్లవలెను. వాలానా కంటెనెక్కింద యెత్తు చాలా కట్కకగా నుండుటచే వడవనాండు 20 టన్నులకు పైగా నుండు కొయ్యపెట్టెలను తీసివేసి చాటవలెను. ఆ ప్రచురణ సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

గోక్షే మెమోరియల్ ఫుట్ బాల్ కుందె ములు:— ఈ సంవత్సర మాటలు చూచుటగా బెడవాడలో అక్టోబరు 12 క తేది నుండి జరుగున కుందెము కుత్తరకాఖ యలో (నెల్లూరు నూడదు) నున్న ఉన్నత పాఠశాలను (హైస్కూలు) కళాశాలకు చేర్చిన ఉన్నతపాఠశాలను రావచ్చును. ఆఖకు ఆలలోగెత్తికపోకి, నోడికవారికి నూడ, వెండిగిన్నె తిచ్చెదరు. గెల్వినది కుంపులో నాడినవారికి రజత కరకము తిచ్చెదరును. కుందెముకు కచ్చువారల కుత్తరముగా బనలేర్చుటక బడును. ఆటకలచ్చు ప్రతిగుంపుకు భరభాన్తు డనుచును రు 4 లలో యా నెల 23 క తేదికి గౌరవ కార్యదర్శి చేరవలెకలని తెజవాడనుండి గౌరవకార్యదర్శి ఎమ్. నాగయ్య తింగంగాడు వ్రాయుచున్నారు.

చాలాద శ్రీ వైష్ణవ విద్యాభివృద్ధి సమాజము మదరాస్:— ఈ సమాజమువారు శ్రీ లోకమాన్య తిలవ కలకల కణ్ణకశ్రీ, శ్రీరేచు భాన్యకాకులయ్య, కంజంగ రును తేవపెయ్యమాళ్లయ్యగారు కీర్తిశేషులై నందులకు తమ విచారమును వెలుపు నిమిత్తము, నిన్న సాంకలము 4 గం టలకు పెద్దికాయాపేట, వరదయ్య వీధిలోని కారవా బారి కాపాఠశాలయందు, శ్రీరామ్ నారాయణశకును కూర్చై క్షాన్యగారి యధ్యక్షతకు సభచేసిరి. వైటియూళ్లనుండి వచ్చిన లేఖలు, కుత్తరవాల్లు చదువబడినది. శ్రీరామ్ నారాయణశకును కరుణాభరణయ్యగారు సానుభూతి వర్ధములు చదివి, కుత్తరవాల్లు ఉత్తరవాల్లు, వీర కుటుంబములకు సానుభూతిని దెలుపుచు తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడెను.

మైసూరు వితరణ సంఘము:— ఈ సంఘము కీర్తిశేషులయిన, లోకమాన్య, భూదకార్డు నెలకొల్పబడె ను. విద్యాభ్యాసము చేయనకల్గున, విద్యార్థులకు సహాయ మొనర్చుటకు నెలకొల్పబడినది. అట్టివిద్యార్థులు, తమకుని కలములను దెబ్బయోగ్యతావరకులకు తాము చదువు పాఠ కాల ప్రధానోపాధ్యాయులవర్ధ నుండి గాని, గౌరవముగలవారి వర్ధనుండిగాని, 1920 క సంవత్సరము నెవ్రెంబరు 15 తేదికి లో గా లం క వ లె ను. ఈ క క్షర ము నెలకు రు. 8 మొదలు 10 రూ॥ చొప్పున 2000 విద్యార్థివేతనము తిచ్చెదరును. ప్రతివరభాన్తు వాడుకును, దరభాన్తుకును 8 అణాలు, మనియార్దరద్వారా కుంపకలెను. కపాలా బిల్లుకు వంతునాడును. ఆసాన్ము సంఘముయొక్క స్థాయినిధికి చేర ను. కృతార్థులయిన విద్యార్థుల నాయకులు, హిందూదేశము నందలి వివిధప్ర తీకలలో ప్రచుటింపబడును. ప్రతివత్సరము నెవ్రెంబరు మాస మాఖరునకు తెలుపబడును. విద్యార్థి వేతనము లు పరిగా, విద్యార్థులకుగాని, లేక, కుమ ప్రధానోపాధ్యాయుల ద్వారా గాని, పంపబడును. విద్యార్థి వేతనములు పొందలేని దర భాన్తు వాడుల లోక వత్సరముకల కుత్తరముగా యీ సంఘమువారు యంగ్లీషు లోను కర్ణాటకలులోను ప్రచుటించు వార్తాపత్రిక యవ్వల డును. క్రైస్తవ అక్టోబరునండి కచ్చును. ఇతరులకు నానవాల్ క చందా రు 2 లు. ఈ సంఘమునకు సమస్త పాఠశాలల ప్రధా నోపాధ్యాయులను తదికరులను నిరాశ్రయమిచ్చి ఆదరింపకలె నని గౌరవ కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నారు. జాతియక విసా క్తత లేకుండగ, నయస్త బీద విద్యార్థులకు సహాయ మొనర్చు బడును.

వ్యాపారము, ధరలు.

చెన్నైలోని కనీసము వాటా వ్యాపారము మందముగ నుండెను. కొద్దిగా వాయువా వ్యాపారము మాత్రము జరిగెను.

బొంబాయిలోని మారకపు బజారున కనీసము వాటా మూసివేసిరి. బొంబాయిలోని కర్మములపట్టి కేరళమునకు వెళ్లు కరువును గురించి ప్రతినిధులకాలము వాటాధరలు యెక్కువయ్యెను.

కలకత్తాలోని బజారున గోధూమము, బొగ్గు వాటా వ్యాపార మంతగి లేకుండెను. వారవాటా వ్యాపారమునూడ మందముగ నుండెను.

మైసూరుపట్టణములలో వ్యాపారములో మార్పుల కలగలేదు.

వెండి బంగారములు.

వెండి బంగారములధర లధికముగ నే యున్నవి. వెండి ధర గతవారమునకంటె రెండు రూపాయ లధికయినను, మరీ ధరలు వాయువాధరలలో సరికూడముగ నున్నవి.

Table with 2 columns: Item (e.g., బంగారము చోజు, బొంబాయి టంకసాల చోజు) and Price (e.g., రు 28-8-0, రు 29-8-0).

వెండి.

Table with 2 columns: Item (e.g., వెండి చోజు 100 రు కి, మొదటి వాయిదా) and Price (e.g., రు 109, 109).

మాది.

సెప్టెంబరు 1-వ తేదీన బొంబాయిలోని 1,195,000 కేరళ ప్రతి నిలువయ్యెను. ఆవారములో 9,060 కేరళములు వారములో రెండు రోజులు మాత్రము వ్యాపారము జరిగెను.

9-వ తేదీన విద్యుత్తుల నందు ధర తిరుగుండెను.

Table with 2 columns: Item (e.g., ఆల్బోబరు వాయువా, జనీవరి, మార్చి) and Price (e.g., రెంట్లు 19.76, 18.84, 18.42).

మొత్తమునాడ ధరలు మందము.

ధాన్యాదులు

ధాన్యముల ధరలలో మార్పుల కన్పించెను.

Table with 2 columns: Item (e.g., గోధూమము, బిల్లి తెల్లని, ఏప్రల్ నే వాయువా) and Price (e.g., రు. 8-12-0, 8-12-6, 8-14-9).

బట్టలు

బొంబాయిలో బట్టల వ్యాపారమునందు విషమస్థితి కలుగు నని చెప్పుచున్నాడు. బజారు స్థితి బాగునగు అక్షయము అంతగ కనిపించుటలేదు.

Table with 2 columns: Item (e.g., కోరావద్దు తానులు, కోరావద్దు తానులు) and Price (e.g., రు 17-0-0, 11-12-0).

Table with 2 columns: Item (e.g., కోరావద్దు, బిల్లి, బిల్లి 6000) and Price (e.g., 20-0-0, 82-7-0, 29-0-0).

నూలు

మాంధ్రేష్టర నూలు ధరలు తక్కువ. మందునంగతి యెట్లుండనో తెలియకపోవుటచే వ్యాపారమంతగి జరుగుట లేదు.

బొంబాయిలో వడికినూలుకు 12 నెలలకు పానుకు 18 అకాలవంతుల ధర కలదు. బజారులో చులనూ తక్కువ.

వై సంకరులను (వాసివేయక లాంక మైకలోని ప్రతి నిర్మితి విషమించెనని వార్తచెప్పెను. బజారు నిలకడగ లేనందున నూలు ధర తలుపులులేదని వైసూలుధరల సందర్భములో నడవారించితిమి.

గవర్న మెంటు కర్రములు

Table with 2 columns: Item (e.g., గవర్న మెంటు కర్రముల ధరలో మార్పులు లేదు, 8 1/2 కడ్డి) and Price (e.g., రు 51-0-0, 98-0-0).

మారకపు ధరలు.

Table with 2 columns: Item (e.g., క 1 కి, రుక్మిని) and Price (e.g., రు 1-10 3/8, 1-10 1/2).

స్వీమరులు.

శేపులో నిలువ యున్నవి.

చెన్నైలో సెప్టెంబరు 12-వ తేది

Table with 5 columns: Item (e.g., రాజపుత్ర, నూలుకోమాడు), Price (e.g., రెంట్లు 11, 18, 12, 11), and other details.

రాజపుత్ర స్వీమరులు

Table with 5 columns: Item (e.g., బిల్లి, బిల్లి కంపెనీ), Price (e.g., రెంట్లు 12, 18, 14, 14, 14), and other details.

వాతావరణ స్థితి

1920 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18-వ తేది సోమవారము

Table with 6 columns: Item (e.g., గోపాలపురం, విశాఖపట్టణము), and 5 numerical values.

సర్కారు లందును, కర్నూలుకు పుచ్చుక పక్షిని పంపించు ను వాయుభారము కొద్దిగా వాల్చి కల్పియ్యవలయునని, మైసూరు ప్రాంతములలో కల్పియ్యెను.

అక్కడక్కడ వర్షము పడకచ్చును. ఎడ్వర్డు బార్మెన్ట్, ఆర్టింగు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

సెల్లూరు ప్రెస్ శిశిపల్ డి||ము||కోర్టులో

సివిల్ అసలు 1919 సం॥ నె 1102 రు వారి:—లిక్కరపు కిశామిరెడ్డి, యెదిటి.

ప్రతివాది:—11-చీకతోలు లక్ష్మమ్మ. యాదావాడ 11-చీ ప్రతివాది ఆకాశకు నిమిత్తం. 25.9.1920 దికి వాయువా నిర్ణయించబడి వున్నదని నడరు.

టి. వి. రామస్వామి అయ్యర్. వాదనీర్.

ప్రకటన.

బందరు వెజవాడకాలవమీద యీ నెల 6 తేదికి రాత్రి పడవలో పుయాణం చేస్తూవుండగా అయితోపురా వద్ద యిగురు కొల్లాయి అంగకత్తులతో కట్టబడ్డ కాకిరములు మూడుయూ న్నూ కొండ్లుబోనుగలవోలు పుడవట్టు బట్టమున్నూ పడవ నుంచి వారుకుల్లు గాని యేదిధమగానయిననూ యిక్కడ వస్తు వేలలో కలియకువల్లు గాని మాస్వాధీనం కప్పినది. ఎవరికైనా దొరికినయెడల యాదిగువ విరువామాకు వసిన కను బహు మాన మివ్వబడును. (2448).

నెల్లూరు జిల్లాలో పశువులమేత.

కంచె నభ.

(మదరాసు ప్రభుత్వసంఘము.)

(కంచెపద్ధతిని కట్టించు మొదటికరణములోని సారాంశము 11 తేది ప్రతికరణము ప్రకటించి యుంటిమి)

ఈ కద్దరినిగూర్చి చర్చించుటకు ఈ సంవత్సరమున, అటవీశాఖ ప్రధాన కన్సల్టెంటును, నెల్లూరుజిల్లా కలెక్టరు, కృష్ణసాయాశాఖాధ్యక్షుడును, జిల్లా అటవీ శాఖాధికారులును, 40మంది రయతులను సమావేశమైరి. అసభవారు ఈక్రింది సూచనలను కావించిరి.

(1) కత్తులను కంటచెట్లను, పచ్చిక యా, అడవులలో దొరకుచున్నవి. కొన్ని అడవులు కంటచెట్లనుకై ప్రత్యేకముగ నుంచవలయును. మిగిలినవి కత్తులకై ప్రత్యేకముగ నుంచవలయును. అడవులలో పెరిగినవిన్ని పొదలవలసివేసి మంచిరకమైన మేత సేర్పాటు చేయవలెను. ఈవిషయమై, కృష్ణసాయాశాఖ సలహా సేసగ తలపించును. చింతలపేటలో పశువుల మేతకు ఒక అలయము ఏర్పాటు అగుచున్నది. ఈయాలయమునందు పశువులకు ఏకైకమేతయని రుజువునందానిని అడవులలో దానిని నేయవలసి యుండును.

(2) కొన్ని కంచెలలో మేయటకు పశువులు ప్రక్క గ్రామములనుండి వచ్చును. మిగిలినవి కంచెలను అదగినయందు భాగ్యవంతుల పశువులవచ్చును. ప్రక్క యూర్లనుండి వచ్చు పశువులమేతకు నిలిపియుంచుదునది "స్థానిక కంచె" అని పేరు. జిల్లాభూముల నుండివచ్చు పశువుల మేతకు నిలిపి యుంచుదీని "అన్యకంచె" అని పేరు. ప్రస్తుతమునకే, ఈ అన్యకంచెలను ప్రతి సంవత్సరమున గుత్త కిచ్చివేయవచ్చును. స్థానికకంచెల మాత్రము ప్రారబ్ధ సంవత్సరములలో అయూరి వారు ఎంతకు గుత్తగా తీసికొనినాలో, అంతకు ఇచ్చివేయవలెను. గ్రామములు గాని లేక గ్రామముల ప్రతినిధులుగాని ఆయిత్తమునకు తీసికొనుట కిష్టపడనియెడల, దానిని యేలించివేయవలెను.

(3) కంచెలను సుమారు 10 సంవత్సరములకు గుత్తకు తీసికొనిన వసతిగనుండునది గ్రామములకు సలహా సేసంగిరి. ఈ విధముగ చేసినయెడల, గ్రామముల వచ్చినగూర్చి కద్దగా నుండును. జిల్లా అటవీశాఖాధికారి సాధ్యమైనంత వాస్తవములకు గుత్త కిచ్చవలెను. కంచెలను సరిగ నుంచుటకు గుత్తదారులనుండి కొంతధరావతును తీసికొనవలెను. ఇందులకు కావలసిన ద్రవ్యములో కొంత అప్పుగా గుత్తదారులకిచ్చవచ్చును. అదిసారాంతరదేగారు దక్షిణమోహూరు చాలకాలముకంట గుత్తకు తీసికొందుమని చెప్పిరి. ఆకంచెను గూర్చిన కార్యములను నిర్వహించుట ఒక కంచాయితీ సేర్పాటు చేయించువలయును, ఒకవేళ కంచాయితీ ఏర్పడకున్న, ఆకంచెను తమవేరటనే గుత్తకు తీసికొందుమనియు చెప్పిరి.

(4) కత్తులను కంచెల 1 సంవత్సరములకు గుత్త కిచ్చబడుచున్నవి. కంచెదారులు మే 15 తేది నుండి అక్టోబరు 15 తేదివరకు కంచెలను కాపాడవలసి యుండును. అక్టోబరు 15 తేది తరువాతనే వారు పశువులను కంచెలలో మేయ నిచ్చుచున్నార. మేతకాలమునకు ప్రారబ్ధము కంచెలను కాపు దారి చేయువాడ్యక కంచెదారులవై గలదు. ఒకకంచెదారుడు కంచెను ఆలస్యముగ పుచ్చుకొనినయెడల, దాని ధరలు పొచ్చవు.

(5) కంచెదారుల తమలలో గార్లు విశేషము జోక్యము పుచ్చుకొనరాదు. దాని కంచెదారుల యిచ్చునులేనపుడు, ఇరముల తమ పశువులను కంచెలలోనికి తోలునవచ్చును, గార్లు కంచెదారులకు అప్పుడప్పుడు సహాయముచేయవలసి యుండును. కంచెదారులకు సహాయముగ పాధారణముగ పార్శ్వముల అవశ్యకముగ నుండవలయును. వారు సరిగ ఏర్పడు లోపుగ, గార్లచే కంచెలను గమనింపవలసియుండును.

(6) పరిష్కార కద్దరికంటే కంచెపద్ధతి బాగుగ నున్నందున, ఈ కద్దరియే అమలులో నుండవలెనని సభలో తీర్మానింపబడినది.

(7) కంచెలకు సంబంధించిన నియమములను జిల్లా అడవి శాఖాధికారికి నాటకముగ లిఖించి యిచ్చవలెను. ఒక కొక్క విధముగ నియమములు ఉండవచ్చును. ఈ శాఖాధికారి రయతుల యభిప్రాయములను స్వయముగ గమనించుటకు యోత్తము.

శాసనసభల బహిష్కారము.

I
నేనిదివరకు మదరాసు రాష్ట్రము శాసనసభలో సభ్యుల కర్తవ్యమునగోరి ప్రయత్నించుచుంటిని. మాజిల్లాసభ జనుగునయమున, స్పెషల్ కాంగ్రెసు తీర్మానప్రకారము అభ్యర్థిత్వమును వదులుకొందు నని తెలిపియుంటిని. ఇప్పుడు కాంగ్రెసు వారు మహాత్మా గాంధీగారి విధానము నామోదించినందున, నేను శాసనసభమును మానుకొనుచున్నాను అని— తీర్మానము తీర్మానముగాను వంటులుగారు గుంటూరునుండి వాయుచున్నార.

II
తమ కృతినారత్నంబున, కొలది కాలము క్రిందట, మదరాసు శాసనసభకు, గుంటూరుజిల్లా పక్షమున నేనొక ప్రతినిధిగా నుండవలసి, ప్రయత్నించుచుంటిని. నేను 4వవసర హిందూజాతీయ మహాసభలో తీర్మానము ననుసరించి, "సహాయ నిరాకరణోద్యమ తీర్మానము నాచరణముం దుంచుటకు నయ్యుత్తరమై మా గుంటూరుజిల్లా పక్షమున నేను ప్రతినిధిగ నుండుట మానుకొనుచున్నాడను. నన్నింటకు ప్రోత్సాహవరదిన నామిత్రులు యిచ్చియున్నారు! ఈ కందర్పయవ యెన్నిక దారులెల్ల జేతులుచూపగా తీర్మానమును గమనించి కర్తవ్యమును గ్రహించి వారివారి విధ్యుత్కర్మమును నెరవేర్చవలెను! జేతుల కొక కానుకని తెలుపి యీ పని చేసితిని. శాసనసభకు ప్రతినిధులుగా నిలువవలసిన వేళ భవ్యతెల్లకు మార్చి అజ్ఞాత భర్తలై యుండునాక! అని చట్టి పరసించావు కంటులగారు కలకత్తానుండి వాయుచున్నారు.

పూనా నెప్టెంబరు 10:— గవర్నరుగారు బొంబాయి నుండి గజేంద్రుండున కీసాయించాలను వచ్చిరి.

అలహాబాద్:— కెరీజ్ జరిగిన మునీశేను డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు బాబు కిషన్మోహన్ గారి కోర్టులో విచారణ జరుగుచుండెను. ఆసరిల్లో కుడిట్ జగత్ సారాయ్ గారు గవర్నరు మెంటు ప్రాసిక్యూటర్ గా నియమించబడెను. ముద్దాయిల పక్షమున న్యాయవాది యెవ్వరును లేక. ముద్దాయిలలో నాసిర్ అనువాడు కోర్టు విచారణ జరుగుచుండగా తగవంతుని ప్రార్థన చేయుచు నేమేయి గొలుగు కొనుచుండెను. మామక్ ఆలీ అలవాదు ఏవ్వును నిద్ర పోవుచుండెను. సివిల్ సర్జన్ రామేశ్వర్ గారిని పరీక్ష చేయగా ఈ విషయము చెప్పెను. నేను వెనవ్వనానుజ్జు ఉండగా మేకోర్కర్ గారు నన్ను పిలిచినారు. విశాఖగారు భారీ జిల్లా కలెక్టరు. విశాఖగారి బంగారాట్ నేను మేకోర్కర్ గారి మోటారులో పోతిని. నేను పోవు సూక్తి విశాఖగారు బంగారాట్ నుంచి కనారలో వరుండియుండిరి. వారు అప్పుడు ముల్తానునున్నట్లుగాని అంతకుముందు ముల్తాడిట్లుగాని లేదుగాని అక్కడవచ్చును తెలిపినవచ్చుచుండెను. వారి ఒంటినిండ 15 గాయములుండెను. పోలీసు నూకరింపెుండెు యఫ్. డి.కార్టర్లెట్ గారు యద్దాయి నాసిర్ డిక్షితుని తట్టుకొనిన విషయము ఈక్రింది విధముగా చెప్పినారు. ప్రచేతమంతయు బాగా చీకటిగాకుండెను. ఒక మూల చెత్తలో నిండియుండెను. ఆ చెత్తలో నేను గడ పోడితిని నాను దాని యేమియు కనబడలేదు. తరువాత ఆత్రతేయముండి ఆచెత్తసంకరము తీసివేసి గడలో లోపలికిదాగుగ పొదవగా గడకు ఏదో ఒకమెత్తినపువు తగిలెను. మామనరికి ఒకమనిషి నావంక చూచుచున్నట్లు కనబడెను. వాడు నానీట్టిని తెలుసుకొని నీవు అక్కడనుండి కదలిన ఈగడలో నీవల తగులగొట్టెదనని చెప్పి దానిని బయటికి రమ్మని చెప్పినాను. వాడు బయటికి వచ్చినతెుటనే దానిని తట్టుకొనినాను. (సత్యము.)

ప్రధాన కన్సల్టెంటు కామ్యుగారు స్వయముగ సభలో నుండిరి. వారు తమ యభిప్రాయములను ప్రభుత్వమునకు వంకగా, అది యామోదించబడినది. వార్షికువనము ఈ విధముగ నున్నది.

ఒకపే ప్రదేశములో కంటచెట్లను, పచ్చికను దొరకునట్లు చేయుట దుర్బలము. ఏలయు లేకుండనే, గ్రామములు మామూలు ధరలకే స్థానిక కంచెలను గుత్తకిచ్చవలెను. కంచెలను చాలకాలము గుత్తకు తీసికొనవలసినటులు కంచెదారులను ప్రోత్సహపలుతవలెను. పోరవ్వు గార్లు, వాచులు, కంచెలను కాపుదలచేయుటకు ప్రజలు కొనియాడుటకు చూచి వారు సంహోషించినారు.

నమకాలికాభిప్రాయములు

స్వాతంత్ర్యతత్వము.
స్వాతంత్ర్యతత్వమును గ్రహించినవారు స్వాతంత్ర్య ప్రాప్తికై యితరులపై నాధారమునుటయు, ప్రార్థించుటయు సంతకర్తవ్యములో దెలిసికొనగలరు. స్వాతంత్ర్యమును ఒకరకు ప్రసాదించలేరు. దానిని స్వయముగ కష్టించి అర్జించవలెను. అప్పుడు దానియొక్క నిజమైన ఆనందమును పొందగలము. స్వాతంత్ర్యమైన స్వాతంత్ర్యమును ఎవరు దీసివేయాలరు. కావున ప్రార్థనలన్ని స్వాతంత్ర్యము నార్జించి గ్రహించనము లేదు. ఈ కారణముననే గాంధీమహాత్ముడు స్వాతంత్ర్యప్రాప్తికై ప్రజలకు కిక్కినొసంగుచున్నాడు. త్యాగశీలమును గలత్రుచున్నాడు. త్యాగశూన్యులు స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుకొనవలరు కావున అనర్హులు. కావున త్యాగముచేతనే దానిని అర్జించి త్యాగముచేతనే నిలుపుకొనవలెను. గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వమును అంగీకరింపనివో హిందూజాతీయ స్వాతంత్ర్యమును బడయవలరు. కావున ఆత్మస్వాతంత్ర్యముయొక్క రత్నమును నాయకులు గ్రహించి త్యాగశీలరై ప్రజలకు త్యాగమునందు కిక్కినొసంగి జేతునకు స్వాతంత్ర్యమును చేపొచ్చెదరు గాక! (ధర్మసాధని)

ఇండియా రాజప్రతినిధి,
అందను, నెప్టెంబరు 10:— నుడేవీట్టియము ఇట్లు వాయుచున్నది.—విల్లంగుడను క్రభువుగాదాగని సర్ జార్జి లామారుగారు గాని రాజప్రతినిధిగ నియమించబడుదురు. మూడువారము సర్ జార్జి లామారుగారే నియమించబడవచ్చునని దానియొద్దకును.

కైమంకోగారి యాగమనము
భారత రాజకీయ సంస్కరణములు.
అందను నెప్టెంబరు 10:— నుడే టైమ్సు ప్యాపరు విలేఖనడిట్లు వాయుచున్నాడు.—కైమంకోగారు హిందూజాతీయ కలగి యచటి సరుస్థుల నాలోచించి ద్రిటిపు ప్రభుత్వమువారికి తగిన సలహానిచ్చెదరని సంకల్పింపదర్పములు బాగుగ తెలిసినవారు నూచించుచున్నారు. ఇటీవల సత్యు ఈజిప్టుకు బోయినపుడు అచటి జాతీయదారుల నాడుకుడు జగ్గులు పొయగారితో చాలదూరము ప్రసంగించినయెను, ఏమట్లు కయిరోలోనున్న మిల్నరు ప్రభువు గారితోగూడ చాలవరకు మాట్లాడిరియెను తెలియుచున్నది.

సింలా నెప్టెంబరు 11:— ఆంగ్లమున చాలికాపాతకాల వార్షికోత్సవము, ఈ సాయంత్రము లి ఎన్. కర్మగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. కర్మచునుమాత్ర బహుమానములియ్యబడెను. డాక్టరుసర్వాధికారి, కె. వి. రంగస్వామయ్యంగారు కారిబకారు మహారాజా ఎన్. సి. గుప్త, వారిశతి మేజర్ ఫాక్, వారిశతి, స్ట్రాబ్బర్గతి లిచేసతిగార్లు సభకు నిచ్చెసిరి. తరిపాలకసంఘ కార్యదర్శి సంకర్షణ చంకయెను, జేసిన కార్యాభివృద్ధిని గూర్చి వివేచకమును చదివెను. అధ్యక్షులు బహుమానము లిచ్చినతరువాత, తరిపాలకసంఘమువారు చేయుచున్న పని సంతయుక్తముయెను, వారిభిషిండించిరి. పాంచాలయనం దోమనీశాకశాఖల అవశ్యకమని నుడిచిరి. భావిద్యార్థిభాగము, జాతీయ పద్ధతులనినాడ సంకుసయెను, రవిద్యాలయములకు ప్రభుత్వమునాసిద్ధముండి సహాయము కొరకు కెట్టిసమనియు ప్రజల్ల, తమకోరికల నెరవేర్చుకొనుట మంచిదనియు తెలిపిరి.

మహారాజరాజుశ్రీ,
వెద్దాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో
అసలు నెంబరు 86/1920
వాది.—తని కెళ్ల రామయ్య సా॥ పితాపురం.
ప్రతివాది.—వడ్డమూరు నూకయ్య సా॥ పితాపురం, ప్రస్తుతం రంగూను (యిందెనుపేట)
సదరు వాది పేర 19-3-1907 సం॥రం తేదిని సీపున్నా సీతండ్రి వగైరాలున్నా వ్రాయించి యిచ్చిన అస్వాధీనపుత్తుఖా పత్రమునుబట్టి యీ నెంబరున వాది సీవగై రాలపయన దావాచేసినాడు. వాయిదా 6-10-1920 తేదీ అయియున్నది. ఆ రోజున సీపు కోర్టుకు హాజరుకానియెడల నిన్ను కోర్టువారు యకస్పాప్టి చేయుదురు.

వృత్తాంతములు

రేవుగారి లోకమాన్యని జ్ఞాపకార్థమై "తెలుగు సేవాసమాజము" అను పేరుతో వొక పుస్తకభాండాగారము నెలకొల్పబడినది.

రంగూను-రంగూనులో విమానాశ్రయముకొరకు స్థలము తీసికొనుటకుని యేప్రియల్ నెలలో చేసిన ప్రయత్నము రద్దు చేయబడినట్లు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి.

గంటాంజ్లా, పాతకట్నం కావరములు అంకరబోయిన యిరకన్న గారు శ్రీకృష్ణచంద్ర గజపతి మిడిమిసూక్ష్మలకు స్థలం రాతికట్టు నయ్యి వగయిరాలలో యిచ్చివేసినందుకు సంతోషించుచున్నామని ఒకరు చెప్పుచున్నారు.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 12:- జమ్మద్ పూతలో నున్న తాతా యినుకకర్మాగారములో నున్న వికోపా పనిశాలాద్రం దయకు కనిపారము రాత్రి శివ్యుకట్టిరి. సాధ్యమగునంతమంది హైందవులను ప్రవేశకట్టి పనిచేయించుచున్నారు.

రంగూనులో నేనులేట్ కార్యాలయములో డిక్షనరీ ముద్రితమైన భగవద్గీతయందుకు ఉత్తమభర్తను అను పేరు గల కరకర్తయని అనియత ప్రభుత్వము వారియడ అనుయత కలగజేయుట కవకాలము కలిగించు సంకేతము అందుటచే ప్రభుత్వమువారు జప్తుగాచిరిరి.

అయ్యో, సామ్రాజ్యవాదననభవ రాబోవుక్రొత్త ఎన్నికలలో గోదావరి, కృష్ణాజిల్లాలతరపున మొదటగా ఎన్నుకొనబడుటకు నేను అర్హుడనైతిమన్నాను.-దోకల గోవిందరావు నామిది, బి. ఏ. డి. ఎల్. హైకోర్టుకి, మ్యాంజి కలం కత్తిస్మిల్, ఏలూరు.

10 వేది సబబుపేటలో "శ్రీ కృష్ణగంధాల యము మ-రా-శ్రీ మైదవోల చెంగయ్య కంటులుగారి వల్ల తెరవబడినది. రేవుగారుబ్బరాయుడుగారు గ్రంథాలయముల నుగురించి తెలుగుభాషలో సుతస్సంకరిరి. ఈ గ్రంథాలయమును ఏర్పరచుటలో చుండుడు వెంకటకృష్ణయ్యకెట్టిగారు చాల కృషిచేసిరి.

రంగూను:- ఒక రెండవరథుల మేడపై అంకర అంకరము దానిలోని మనుష్యులలో కూడ క్రిందకు కూలికడెను. 10 మందికి బాగుగ గాయములు తగిలెను. మిగతా మేడ భాగముకూడ ప్రమాదకరముగ నుండుటవల్ల తగులగొట్టివేసిరి. అపాయము జరిగినప్పుడు 57 గురతు శ్వల్పగాయములు తగిలెను. కాన్స్టేబులకరమగు చెప్పులు తగులలేదు. ఒక ముసలివాడును ఒక పిల్లవాడును చనిపోయినారని పడినవాడుక కల్లయని తెలిసినది.

కలకత్తా:- అందర్ ప్రేమకొవర్త మోటారులో జరిగిన అందరిపేటు దొంగతనముకేసు మారానెమన్న బడ్డిగారుదాని అగ్నిప్రాణమునకు వ్యతిరేకముగా తీర్పుచెప్పివారు. ఈకేసులో మోటారుబండి నడుపు కెన్సెస్సింగ్ అనువాడును అబులాఅను వాడును కలసి జైలాకోసుల్ అనువానిని చంపి 25 వేలరూపాయలు దోచుకొనినట్లు తెలియరచ్చెను. ఈసందర్భమున ముఖ్ హాయ్ అనువానిని కట్టుకొనిరి. వాడునిజమును ఒక్కకొనినెను. కాని పాడు యెవరికలనో కాల్చిచంపివేయబడెను. నేరస్థులకు ఒక్కొక్కరికి 10 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

మూన్సు అఫ్రికాలో, హిందూజేత వర్తకమును గూర్చి పనిచేయుట కొక వర్తకమిమనసేగారి నేర్పటచ కలయునని, ఇండియా గవర్నమెంటువారు చేసిన సలహాయ ప్రకటన గారామొందిరి. ఇదివరకే అందములో, నియమించుకొనక మిమనర చేయవలసిన, యీరకుచేయవలసిన, వర్తకమునకు సంబంధించిన రాజ్యాంగ విషయములలో దక్క కదితరరాజ్యాంగ విషయములలో జోక్యము గలుగజేసుకొన గూడదు ఈ నియమావళి, కినియాకోలనీ అబంతా పూర్వము, జర్మనుల క్రిందకున్న తూర్పుఅఫ్రికా ప్రభుత్వము (బ్రిటిషువారి యధీకరములో నున్నది) లకుగూడ చెల్లును ఈయద్యోగమునకు తగినవానిని నియమించుటకు ఇండియా గవర్నమెంటువారిపప్పు చాలోమించు చున్నారని అని ప్రభుత్వమువారు ప్రయోచించుచున్నారు.

డిల్లీపురవానులపై నిధింపబడిన అవకాశమును ప్రభుత్వమువారి కియ్యవలసి డిల్లీభులాభకు సేవ క సంఘకార్యదర్శి అగు బాండ్లర్ అనభులీగారును మార్టీరిఫ్ హుగ్గ్ హుస్సీ గారును కరవర్తములను ప్రకటనలను పురమున కంపివెట్ట వలె అను సంకతి తెలిసి డిల్లీజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రయోగపుర పెద్దయనుష్యులకు సట్టి కరవర్తములను ప్రకటనలను కంపివెట్ట గూడదనియు పురపీఠములో సట్టికరటను ప్రదర్శించగూడదనియు నుత్తమ తేసిరి.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 11:- నిన్నటిదినము రెండవర గతి ప్రయాణిజిదోగడు, తనలో లాముపురేనుండి, రెండు మందుసామానుల వెట్టులను తెచ్చుచుండెను. ఆ రెండువెట్టులను, ప్రేమవానలో నుంచబడెను. కొంతకాలము గడవిన తరువాత గొప్పకేబులు విసబడెను. కరిపింకగా నెల వెట్టులలో నుండి పొగవచ్చుచుండెను. దీనిలో ప్రావకముతో నిండియున్న పీసాలు కలిపిపోయెను. ఆ రెండువెట్టులను, అక్కడనుండి తీసివేయబడెను. ప్రయాణికుల అండిలోనపాంకరమగు, వస్తువులను తీసికొని వచ్చుచుండుటచే, దిక్కుకట్టుకొనబడెను, వామినమిద వదిలివేయబడెను. విచారణ మొందు జరుగును.

గవర్నరుగారు, సెప్టెంబరు 11:- ఈయదయమున గవర్నరుగారు తేటాడెదరు. ఈమధ్యాహ్నము విల్లింగ్టన్లో నున్న వైద్యుల కలిగిరి. తదుపరి మునూరులోనున్న నేటు, భవనములో వై. ఎమ్. సి. ఏ. వారి ప్రదర్శనమును తెరచిరి. ఈ సాయంకాలము సినిమా మండిరములో వాక్స్టర్స్ యిచ్చిన విందుకరగిరి 12-వ తేది, ఉదయమున నెంటుప్రీ షెన్సు తేవాలయమునకు ప్రార్థనకలిగిరి. గవర్నరుగారి, జమ్మద్నోర్పురము యొక్క జ్ఞాపకార్థము, ఉదయమున క్షుబ్ధభర్త కొక విందుకల్పిరి. రమరమి 70 మంది వచ్చిరి ఈ సాయంకాలము గవర్నరుగారి భాగ్య ప్రోకు బ్రిడ్జివర్త తాట్టుండు గారి వంపరులతో విందారగించెను.

సింలా, సెప్టెంబరు 11:- మంబాయి, బొంబాయి, వారాకలికలు కొన్నిటిలో, సహాయనిరాకరణోత్సవ మవలంబించుచు, పేరావడలోనున్న 59 వ సైన్యములో, 200 మంది యుద్ధోగ్గియులు, పని మునివేసిరి ప్రయోగంపబడినది. సైన్యము జలంధరులో నున్నది. ఆసైన్యవిభుతి, యీ ప్రయత్నమున సత్వము కాదనియు, సైన్యములో సకంశ్చిప్తి కలగలేదనియు అందకు నెమ్మదిగానున్నా రనియు తెల్పెను. ఈమధ్య సైన్య భిన్న కల్పించుటకాను 400 మంది సైనికులను పనిలోనంది కల్పించిరి. అదియే ప్రయత్నమునకు కారణమయి యుండవచ్చునని కూడ తెలిసిరి. విజేత కార్యదర్శి యగు, గో. దో.వా.గారు పూవాకు తెల్పిరి. మెసపాలామియూ కృతకరములను గూర్చి 56 ప్యాటి కార్కుతో కాలోమించుటకు తెల్పిరి.

సింలా సెప్టెంబరు 12:- బీహారులో తుపాను కనబడెను కాని ఉత్తరహిందూజేతములో తీవ్రోష్ణము బాగుగలేదు. తిరిగి కంభవృష్టిగా సక్కడవర్షించెను. బొంబాయి వర్షాగమన వాయువు తేజముయొక్క మధ్యభాగములో ప్రవృత్తు కల్గినది లోపరి బర్మా, అస్సాం, బెంగాలు, ఒరిస్సా, మద్రాసు, దక్కను లోసామాన్యముగానున్నది అప్పటిబర్మా, సంయుక్త రాష్ట్రముల తూర్పునకుదరానులేవునకు త్రవమున, అక్కడక్కడ వర్షించెను. కొంతకాలము, బొంబాయి దక్కను, హైదరాబాదునకు దక్షిణమున, మైసూరులోను, కొలదినినకులు వడినది. బానోయి 8 మోల్కెయ్య, రంగూను, గోవాలో 1 1/2, ధూద్రి, దార్జిలింగు 2, ధూగా 1 1/2, వానపురము 7, వార్.వై.కె. 6, దర్భంగ 8, భరనూరు 4 రాతి 8 1/2, బొంబాయి 1 గుప్పిరా, కర్నూలు 1 అంగుళములు వర్షించెను.

నూచన:- పోటానాగూరులో నెక్కెక వర్షింపవచ్చును.

ఇండియా సర్వసేనాని. అందెను, సెప్టెంబరు 10:- జనరలు సర్ విలియం బర్నెట్టుగారు హిందూజేతమున కరుగుటకు ముందు అందెలో 15 దినములు గడవెదరు.

సిను తామర బాద గలవా? ఒక్క మా తామరలెలము దబ్బాను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగయిదు సాయలా రాచినయెడల మీ తామర నిర్మూల మగును. నయముకానియెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి తీసుకొనవచ్చును. అమ్మతాంజనముడిపో, రేలింబు కెట్టిసిధి, మదరాస్.

జూబులు

ప్రత్యేక రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు అయ్యో, పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు కిందనున్న రామచంద్రపురం తాలూకాను విడదీసి ప్రత్యేక రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు స్థాపించవలసినదని ఉత్తర్వులయినవి. అక్టోబరు 1 వ తేదినుండి వని ప్రారంభించబడును సెప్టెంబరు నెలలో, మొదలైన, ప్రసిడెంటును, ఎన్నుకొనుట నియమించుట మొదలగు కార్యము జరుకుటకును. ఇదివరకు పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుచోదా చలాంబులిన ముగ్ధా రా. వేలమొదల్యురగాది పీ.క్రొత్త తాలూకాబోర్డు నకు ప్రసిడెంటుగా నియమించవలసినదని శ్రీ జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారు నిర్ణయించినట్లు వదలి పుట్టినది. వేల మొదల్యురగాది పెద్దాపురం తాలూకాకు చెందినవాడు; పెద్దాపురమున న్యాయవాదులు.

కాకినాడతాలూకా చేరిన వారనియేకా విశాఖ్రం తాలూకా బోర్డు ప్రసిడెంటు వదలి జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటు గారు కొమ్మూరి సరళింహారావుగారిని నియమి చలవిన దని చేసిననిర్ణయ మున్నింపబడలేదని చెప్పుకొనుచున్నాము. ఆ సందర్భ మీ మొదల్యురగాదినియ్యమనమూ తీ మొదల్యురగాదియ? కాన మాతాలూకా ప్రబలందర తామనియగా తాలూకాబోర్డు పరిపాలనలను సామ్యమును, కోరినవారైన యెడల తాలూకాబోర్డునకు ప్రసిడెంటు నెన్నుకొను సధికార మియవలసిదని తగినంతయందోరన ప్రార్యముగా గవర్నమెంటువారికి విన్నవించుకొనుట యత్నకరము.

ఎల్లమల్లి జగ్గన్న కాశ్రీ

తెలుగు ఓడలు.

అయ్యో, వికోపామహానగారును జరుగుచున్న సమయమున స్తీనర్లు యుద్ధమునకు తోడ్పాటుగా వనియ్యవలసి వచ్చినందున ముహిందూజేతము యొక్క సరకులను స్తీనర్లు ద్వారా యెగుమతి దిగుమతులు జరుపుకొని త్వరమాయు కొనుటకు పీటలేక్ స్తీనర్ల రాకపోకలు అనిపోవుట వలన మన తెలుగు ఓడలకు కేవులు హెచ్చు కాబడి సరకులు యెగుమతి చేసుకొనుట ప్రారంభించిరి. యుద్ధము ముగియునంతకు స్తీనర్ల రాకపోకలతో పీటలేక్ల నేరదనియు, యీ తెలుగు ఓడలకు కేవులుయింతలోకగవనియు. ఓడలయజమానులు కలంకి అప్పి, సప్పి, చేసి క్రొత్తక్రొత్త వడకలు కట్టుట ప్రారంభించిరి. ఇంతలో మన దొరతనమువారుమాదా యీ తెలుగు ఓడలను సాధ్యమయినంతతర్వరలో విరివిగా నిర్బంధితచేసియు కోరినవో గవర్నమెంటువారు కొంతసేపాయము చేయుటకు సంసిద్ధులై యున్నారనియు మన ఓడల యజమానులకు హెచ్చరించిరి. దొరతనమువారే యెట్లునుసహనిద్విసపుడు యిక మనవారిమాట వేరె అడుగవలయునా? క్రొత్తవడకలు కట్టుచివయములో అప్పుచేయుటయందు వెనుకంబడేయవారొక్కరును వేరయిరవు తి వార ను త మ త మ క క్రొత్త ను సారముగా క్రొత్తక్రొత్త ఓడలను కట్టించిరి. నమూరిను చేసెను, రెండు సంవత్సరములవరకు కేవులు తగ్గనిమాట నిజమే, కాని, కేవులు హెచ్చినవకు వదలి ఒకపే రప్ప కేవులు మునుకటి కంటె యెన్ని రెట్లు హెచ్చినో అంతకు కొన్ని రెట్లు భిన్నము కూడా హెచ్చునని మాత్రము ప్రాసించు టవలసినది కలంకి న వారొక్కరును లేరెరి. ఇంతలో మన ఓడల యజమానులకు హెచ్చు అదాయపు వన్ను అను పిడుగువంటి మాటువిన వచ్చెను. పీట లేక్కలన్నియు కొద్దుల నలంకరించెను. విచారణ పై విచారణలు జరిగెను. తుదకు యెవరి కం తెంత బ డు తె త్తి స మో య గ లు గు డు రోచి చా రిం కి న్యాయశిలతో మనదొరతనము వచ్చులను విధించిరి. గతసంవత్సరమే భిన్నులకు చాలిచాలని కేవులతో ఒక్కొక్క నమూరిమాత్రమే చేయగలిగిన యీ తెలుగు ఓడలకు యీ సంవత్సరము అట్టిపరిమాణా కనుపించుటలేదు. ఇట్టి కరుణములో ఈ తెలుగు ఓడలకును విషయములో వేరారాధనకరము తగు ప్రధకరించి కార్యము నిర్వహింపబడునో ఓడల యజమానులకు :చుము కాటిజుటయే గాక ఈ ఓడలనే నమ్మి వాటి వల్లనే జీవించుకొన్నవేల టటుంబులులకు జీవనాధారము కనుపించదు. ఇట్టి దుర్భరస్థితిలో యీ బాక్సులు చెల్లింకి తిరిగి మునుకటి యెట్లునున ఓడల యజమానులు యెన్నటికి తల యెల్లితిగ గలుగుదురో? అందరు.

Trouble in Italy.

Grave Situation Follows.

Seizure of Factories.

(REUTER'S.)

LONDON, September 10.

The grave situation which has arisen in Italy over the seizure of three hundred iron factories by metal workers is now becoming worse. At present half-a-million workers are involved and the negotiations between the manufacturers and the workers have been interrupted owing to the former demand for the immediate evacuation of the factories. The manufacturers have appealed to the Government which, however, hesitates to order men to leave the factories, where Bolshevik flags are flying, as it wishes to avoid the hostility of the Socialists in Parliament and fears to test the loyalty of the army. Meanwhile, the workers are establishing iron discipline within the factories, busily collecting arms and fortifying the works. Socialist Deputies are now expected to demand the immediate assembly of Parliament to urge the Government to requisition the factories and work them temporarily under State management.

Revolutionary Movement Spreading Government May Interfere

LONDON, September 11.

Latest reports show that Italy may be on the verge of revolution. Negotiations are proceeding between the workers who have seized factories and masters but reports regarding them are conflicting. Meanwhile, the movement is spreading. The workers have commandeered the rubber factories at Turin and Milan including the Pirelli Chemical Works where ten thousand are employed. The Socialist Deputies are supporting the workers; but the Socialist Party has not yet made the final decision. It is stated that well-informed quarters in Milan anticipate the seizure of all factories throughout the country. In such an eventuality, it is believed that the Government, which has hitherto remained neutral, would be compelled to act, spelling bloodshed and civil war.

Mesopotamia Situation. Double Expedition.

LONDON, September 11.

The war Office announces that a strong column of Indian cavalry, artillery and infantry under Brigadier General Conyngham left Bakuba, northeast of Bagdad, on September 6th to operate in the northeasterly direction along the Persian railway and reached Aduhawa, twelve miles from Bakuba without opposition. Another Column is covering lines of Communication Column commanded by Lieut. Col. Greer set out from Kezil Robat on 5th with the object of operating in the southwesterly direction towards the first mentioned Column. The two columns are converging on Shahraban where Mr. Buchanan and his wife were made prisoners. The object of this double expedition is to clear the railway into Persia and bring Kerind the Persian camp where the British women and children are, into touch with Bagdad. Bakuba was in the rebel hands fortnight ago.

Generous Offer Accepted.

LONDON, September 11.

The Government has accepted the generous offer of Maharaja of Kapurbala to place the Kapurbala infantry at the disposal of the General Officer Commanding, in Mesopotamia for service there. The unit will accordingly sail from India shortly.

Abortive Attack on Samarra.

LONDON, September 10.

BAGHDAD:—Several attacks at Samarra were driven off last night. Abulir, between Bagdubah and Shahraban, is reported to have been attacked yesterday evening. A relief train has proceeded there to clear up the situation. There was some sniping activity at Filah during the night. It is hoped that rail communication with Mosul will be re-established to-morrow. Elsewhere there is no change.

Murderer Executed.

LONDON, September 10.

BAGDAD:—One of the murderers of the late Mr. Buchanan was executed at Shahraban on 10th instant.

Impending Famine in China.

LONDON, September 10.

PEKING:—There are grave indications that China will soon be overtaken by a terrible famine. The Government is taking measures to apply two million dollars for immediate needs, and to raise other funds to meet urgent wants. The outlook for the winter is appalling. The American Minister is initiating a movement for the appointment of an International Commission to render expert and practical assistance to the Chinese.

Russo-British Negotiations.

M. Kameneff to Consult Soviet.

LONDON, September 9.

It is reported that M. Kameneff will go to Moscow on the 11th instant with Mr. Lloyd George's approval. M. Krassin remaining in London. It is said that M. Kameneff will consult the Soviet with regard to the future of Anglo-Russian relations. Another report says that Moscow, displeased with the failure of the Bolshevik mission to achieve anything, has temporarily recalled M. Kameneff.

Lord Sinha Leaves for India.

LONDON, September 10.

Lord Sinha left for India yesterday.

ROME:—The Pope received in private audience Jesuit Father Van Der Schuren from Calcutta who reported that great progress had recently been made in all Catholic organisations in India.

Coal Strike Inevitable.

The Real Reason.

A Warning to Merchants.

(REUTER'S.)

LONDON, September 9.

Although the unexpected may happen the public are now certain that a coal strike is inevitable, the real reason being that the men's wage demand is subsidiary while a political attempt to fix the price of coal, which will give them the control of the industry, is the primary reason for their uncompromising attitude. Had the Trades Union Congress wished to avert a strike it would not have unanimously endorsed the miner's case, thus rendering the hope of pacification therefrom illusory. It is uncertain whether railway men and transport workers will strike simultaneously. Possibly they may remain working to finance the miners. The community is preparing but it is essential for merchants to remember that even if the factories work to the latest moment possible, great dislocation of all trade is inevitable and they should prepare accordingly.—*Madras Times*.

Failure of Conference Anticipated. Possibility of an Election Discussed.

LONDON, September 10.

The general consensus of opinion revealed by the newspapers is that while the mining situation is serious the failure of yesterday's conference was anticipated and that there never was any great chance of its success. Despite yesterday's failure, a number of miners delegates at Portsmouth are of opinion that a strike will not occur. The miners' leaders are generally criticised. Many recently declared publicly, "I've got my case wrong and we will drop it", but it is pointed out that the refusal of the Industrial Court proposal means that the miners are afraid of the result of an inquiry and that they depend not upon the equity of their claims but upon the fighting strength of the Federation. Meanwhile, some quarters revive the question of the possibility of a general election, Mr. Lloyd George appealing to the country on the simple direct issue of Parliamentary Government vs. Direct Action, and Constitutionalists are confident that such a fight could have but one result. On the other hand it is stated that Mr. Lloyd George does not desire an election before the end of next session and consequently will exhaustively explore every alternative, but the miners may ultimately force the Premier's hands in the matter.

Trades Union Congress Optimistic. Labour Leaders' Interesting Speeches.

LONDON, September 10.

The coal situation has made practically no development to-day, but despite the failure of the conference with the Government the Trades Union Congress at Portsmouth is tenaciously clinging to the belief that there will be no strike. There are indications that efforts are being made to persuade the miners leaders to unbend. Government circles consider that the next peace overture must come from labour. In the meantime two interesting speeches have been delivered by labour leaders. One was made by Mr. Barnes, M. P., at Glasgow. In it he condemned the claim for a reduction of fourteen shillings and two pence a ton, on the price of coal as an illegitimate demand, outside the scope of any sectional body. His opinion is all the more significant in view of the fact that a complaint was made at yesterday's conference that Labourites were never appointed to chairmanships of Industrial Disputes Boards, and Mr. Barnes was cited as an ideal chairman, rather than the usual Government official or non-labourite. The other speech was made by Mr. Cramp, Industrial Secretary of the Railway Men's Union, who is commonly regarded as an Extremist. He said that the railwaymen would stand by the struggle, and would not be found wanting in loyalty to their comrades.

Sir Horne Interviewed.

LONDON, September 11.

Sir Horne interviewed declared that strike would be inevitable if the miners refused to abate their demands which were unjust. The Government was menaced by industrial strike for political reasons. He emphasised that quarter of a million miners refused to support the claim and that the miners agreed that revision of wages system might bring them greatly increased earnings while increasing the output and cheapening coal to the consumer. He concluded that the Miners' Federation had taken up an attitude that they would not discuss this position until they had first succeeded by menacing the public in extracting flat-rate advance which they were afraid to justify before an impartial tribunal. Cynicism would go no further. The Miners repeated asseverations of unselfishness and regard for the interest of the community might now be estimated at their true value.

Mr. Thomas Speech.

LONDON, September 11.

The Trades Union Congress at Portsmouth concluded this morning when the result of election of the Parliamentary Committee was announced. Mr. J. H. Thomas headed the poll with over five million votes, while it is significant that Mr. Smille who was not a member of the old committee was elected with nearly four million votes. Mr. Thomas in striking the closing speech, emphasised the need for trade union unity in view of the difficulties of the next few weeks. He declared they must not allow prejudice or bias to influence their decisions. They were not enemies of their country. They loved the country but the country could not be made great and happy by bloodshed on the battlefield but only by comfort in cottage homes. During the next few weeks every word and action should be thought out. Whilst determined to do justice to their own class they were equally determined to keep in mind the interests of the whole community. (Loud cheers.)

Serious Development.

It appears that the electrical trade crisis has undergone serious development. Mr. Webb, Secretary of London branch of the Electrical Trades Union, has announced that the union has notified the electrical undertakings, trams and railways that the members of the union will be withdrawn on 15th instant if the lockout notices issued by the Engineering Employers Federation are not suspended. There are twenty thousand workers in electricity undertakings, railways and tramways in London.

Australia and the Empire.

Premier Outlines Defence Policy.

Naval Responsibility Emphasized.

(REUTER'S.)

MELBOURNE, September 10.

In the Commonwealth House of Representatives, Mr. Hughes, the Prime Minister, made a statement on the Government's Defence Policy. He declared that the most vital part of the Australian policy was the preservation of Australia for Europeans. Australia's responsibility had been increased by her membership of the League of Nations. After a reference to the populations of seven hundred and fifty millions to the north and northwest of Australia, he said that the defence of the new territories in the Pacific was a serious problem. It was obvious that the national safety required that Australia should take a serious share in the naval responsibilities of the Empire. Money would be provided to remedy the deficiencies in heavy artillery and ammunition, and also for light guns. The training of sixteen thousand boys yearly, on reaching the age of eighteen, would be resumed. Battleships were still the mainstay of the naval defence, but circumstances compelled the Commonwealth at present to depend upon light cruisers and smaller craft. He hoped for an Imperial Naval Scheme, in which all the Dominions would co-operate. An Air Force was being established, under the Control Board, on which the navy and army would be represented. Six hundred thousand sterling would be allotted for aviation, including civil and commercial branches. Civil aviation would be encouraged to the utmost. The naval expenditure included seven hundred thousand sterling for transports.

The Turkish Crown Prince. Unsuccessful Attempt.

LONDON, September 10.

CONSTANTINOPLE.—The Turkish Crown Prince has made an unsuccessful attempt to flee to Anatolia to join the Nationalists. He has arrived here and been placed under rigorous control. His motorcars and boats have been seized.

Polish-Russian Peace. Negotiations at Riga.

LONDON, September 11.

Moscow wireless reports that the Russian peace delegates have gone to Riga, the Soviet having received all the necessary assurances for the safety of the party. Polish delegates have already gone there and peace pourparlers will doubtless begin forthwith.

German Arms. Satisfactory Destruction.

LONDON, September 10.

The latest official returns show that Germany is surrendering and destroying arms in accordance with the peace treaty in an entirely satisfactory manner especially guns. Twentyseven thousand of the latter have been surrendered and at the present rate Germany by November will possess no guns beyond those allowed under the treaty. Twentyfive thousand machineguns have been destroyed. Thirtyfive thousand remain, while thirteen million live shells and 1,400,000 rifles have been destroyed. Germany by offers of rewards, is endeavouring to collect a large number of rifles known to be hidden in various parts of the country, but the Reparations Commission realises authorities difficulties in this connection. Hundred and thirty million rounds of small arms, ammunition have been destroyed, but double that number still remain. Utmost vigilance is being exercised in Essen but there is no reason to suppose that in secret prohibited war material is being turned out.

Steamers Collide.

LONDON, September 9.

Messrs. Lloyd's Lisbon Correspondent reports, that the Orient 10700 ton liner the *Koenig Luise* from London for Brisbane collided with the steamer *Loughborough* off Tagus in dense fog, the *Loughborough* was damaged. The *Koenig Luise* has arrived at Gibraltar.

Reparation Conference.

LONDON, September 11.

Reuter learns that it is expected that the Reparations Conference at Geneva which had been provisionally fixed for September 24th will be postponed till October owing to the fact that the International Financial Conference at Brussels is opening on 24th and that several delegates have to attend both conferences.

Mail Train Raided.

LONDON, September 11.

Armed raiders stopped the night mail from Cork to Dublin last night by waving a red lamp. They held up the driver and sorters and removed a large quantity of correspondence apparently with the object of obtaining the official letters.

Lithuanian Trouble. Agreement Reached.

LONDON, September 11.

WARSAW:—Poland has agreed that the Polish and Lithuanian delegates shall meet at Cawaria to discuss all the Polish Lithuanian disputes except with regard to the demarcation line which the Supreme Council laid down on December 8th 1919.

Shop Stewards to Cease Work.

LONDON, September 10.

In connection with the electrical trades dispute, the shop stewards of the London generating stations have decided to give a week's notice to cease work unless the Engineering Employers' Federation withdraw the lockout notices against the workers in other electrical occupations.

Italy's Terrible Tragedy.

Appalling Effects of Earthquake.

King's Sympathy with Survivors.

(REUTER'S.)

LONDON, September 9.
Details of the terrible tragedy which has befallen Tuscany reveal that it is of an appalling nature covering an area from Spezia to Pisa and eastward as far as Pieve and Pistoia. The upheaval was terrific throughout the seven-hundred famous quarries at Carrara, where enormous boulders rolled down and destroyed everything. A tragic scene occurred at Marina. As a priest was celebrating mass numbers around him were stricken down but the priest continued the service amidst the debris and groans of the wounded. News of the calamity was sent to the Italian King, who, accompanied only by an aide-de-camp, visited the scene of the disaster and personally helped in the work of rescue. The scenes are likened to those at Messina in 1909. Whole regions are a nightmare of disaster. Hundreds of bodies remain unearthened. Small villages have suffered the worst. There, one sees nothing but ripped houses and pavements piled one upon the other, intermixed with traces of broken furniture and household treasures.

Later—A message regarding the Italian earthquake says that the King, wherever he comforted the stricken survivors. His Majesty spoke to an aged woman who was lying in a stretcher sobbing *My little grandsons*. She told His Majesty that she alone survived. The entire family had gone, save two grandsons whom the King promised to look after. His Majesty found numbers of survivors who had not eaten for forty hours, whereupon he distributed the Royal supplies from a motor car.

Large Death Roll.

Twenty Thousand Homeless.

LONDON, September 10.

ROME.—The numbers killed in the earthquake exceed at least five hundred, while over twenty thousand are homeless. One estimate declares that fourteen hundred have been killed. The Government is distributing money and foodstuffs. Doctors and nurses throughout the country are hurrying to the devastated region. The Government has established a special earthquake department, and is building huts. While the King and Queen were at Fivizzano, another shock occurred.

Munition to Poland.

Ships not Allowed to Pass.

LONDON, September 11.

BERLIN.—A telegram from Kiel says that the German Government has ordered the canal authorities not to allow munition ships to pass from the North Sea to the Baltic. According to the *Vossische Zeitung*, the Government in the interest of neutrality, has rejected the French Government's request to it to allow the Danish steamer with munitions for Poland to pass through the canal.

Silver Report.

LONDON, September 11.

Messrs. Montagu's silver report says:—The market is quiet and the absence of business is rather marked. It appears that the harvest in China is extremely bad. It is understood that China merchants, warehouses here are well stocked and consequently very little is expected from China in way of exports. It appears therefore that inquiry for silver on China account is unlikely to press hardly on the market unless for speculative purposes.

The *London Gazette* announces that Victoria Cross has been awarded to Captain H. J. Andrews, Indian Medical Service and Lieut. W. D. Kenny, 4/39th Garhwal Rifles for most conspicuous bravery and devotion to duty in Waziristan.

(ASSOCIATED PRESS.)

Ambul Dacoity Case.

CALCUTTA, September 12.

The High Court has passed orders in the reference made in the Ambul Taxi cab dacoity case by the Sessions Judge of Howrah disagreeing with the verdict of the jury. In this case Kissen Singh a taxi driver and Abdullah were charged with murdering jiban Muli a rich Marwari near the Ambul station in a taxi and robbing him of twenty five thousand rupees. In this connection one Mukhia was arrested and he made a confession, but soon after he was shot dead by an unknown person. Their Lordships convicted both the accused and sentenced them each to ten years rigorous imprisonment. Abdullah is now being tried at the Calcutta Sessions in the Budge dacoity case.

Rangoon Notes.

RANGOON, September 11.

The Local Government notifies the intention to withdraw from acquisition of land notified in April as required for the site for an aerodrome for Rangoon. The area was 176 acres in northeast suburb.

All copies of a leaflet in Urdu entitled "The first and foremost way of charity for the cause of God", printed at the Nasli Printing Works, Rangoon, are declared forfeited to His Majesty's Government as it does matter having a tendency to bring the Government into hatred.

A two storied building collapsed on Thursday night in the 27th street, all the residents on the upper floor being precipitated with the roof and walls into the lower floor. Ten of them were taken to hospital with injuries. The fire brigade and buildings department cooperated in the demolition of the remaining portions of the structure likely to be dangerous. A remarkable feature of the accident was that of 57 people in the house not one had a bone broken, the injuries being all cuts and bruises. The building was old and the rumour that an old man and boy were killed under the ruins have proved untrue.

Depression in Cotton Industry.

Several Mills Idle.

Market State Un-Satisfactory.

(REUTER'S.)

LONDON, September 11.

There is a serious depression in Lancashire cotton industry and it is stated that organised short time seems inevitable. Seven large mills are idle at Great Hardwood owing to the unsatisfactory state of the Indian market and seventeen mills are idle at Blackburn.

(ASSOCIATED PRESS.)

Arya Samaj Girls School.

Hon'ble B. N. Sarma Presides.

SIMLA, September 11.

The Hon'ble Rao Bahadur B. N. Sarma, Revenue Member, presided this afternoon over the annual prize distribution of the Local Arya Samaj Girls School when those present included Dr. Sarbadhikari, Mr. K. V. Rangaswamy Iyengar, Maharaja of Coimbatore, Mr. and Mrs. S. C. Gupta, Major and Mrs. Faik, Mrs. Stratford and Mrs. Richy. The Secretary of the Managing Committee presented the report of work achieved during the year under review which was a record of allround progress. The Chairman after distributing the prizes congratulated the managing committee on the excellent results and emphasised on the urgent need of a women's College in the Punjab. The future of education depended on its national basis and in Mr. Sarma's opinion it was most foolish to expect any aid from the Government as it was only by national support that they could eventually achieve their desired ends.

The Kheri Outrage.

Trial of the Accused.

ALLAHABAD, September 11.

The trial of the accused in Kheri outrage case is proceeding in the court of Babu Shiva Prasad, Deputy Magistrate. It is understood the Hon'ble Pandit Jagat Narain has been engaged by the Government for prosecution. The accused are unrepresented. Nasir, one of the accused, is said to perform prayers three times during the court hours and is always muttering some formula and Mashug Ali passes the whole time in court in sound sleep. Mr. Thomson, Civil Surgeon, examined, said:—I was at the session house then and was called by Mr. Macerocor. Mr. Willoughby was the District Magistrate of Kheri. I immediately went in Mr. Macerocor's motor car to Mr. Willoughby's bungalow. I found Mr. Willoughby lying on a stretcher in the front veranda of his house. At that time nor at any later time could he talk. But he was conscious at times. Describing the injuries the Civil Surgeon said there were fifteen incised wounds of sizes of 5½ inches as by 1½ inches down through skull and brain.

Mr. F. De Carteret, Superintendent of Police described the arrest of Nasiruddin, accused. The loft was quite dark and it was sometime before my eyes got accustomed to it. I then saw it was filled with rubbish. I polled about with bamboo in the rubbish but could not discover anything. I then proceeded to clear the loft off the rubbish and when it was nearly empty I polled my bamboo into the farthest dark corner and ran up against some thing soft. I continued to poke and then I saw two whites of eyes looking at me. I understood it must be Nasiruddin and I told him if he moved I would break his head with my bamboo. I asked him if he was going to do anything. He said he would not. I told him to come down. But at the same time I warned him that if he attempted to make any resistance, I should break his head with my bamboo. He came down quietly and I arrested him.

Further Proceedings.

ALLAHABAD September 12.

In the Kheri murder case Ratan Singh deposed that he was an orderly. Gokaran Singh bawled out that dacoits had come. I raised my head and saw a glimpse of the Sahib (Mr. Willoughby) running. He was followed by three men with unsheathed swords. In the garden of the bungalow, about 40 or 50 paces to the west, Mr. Willoughby fell down. I saw the three men attacking Mr. Willoughby with swords. Gokaran Singh and I ran to the south shouting to Genash to come as the Sahib was being killed. The three assailants ran towards the west on to the road which separated forest Kuti from the D. C. S. bungalow. All the three accused present in the court when the men who killed Mr. Willoughby with swords. Two men ran taking the road to the bazar. Both men had unsheathed swords. (Pointing to Bashir accused.) That man had a full complete sword. (Pointing to Nasiruddin accused.) That man had a broken sword. The swords which they (the two men) had seemed as if they were smeared with blood. Charkata on an elephant was passing that way. Ganesh and I asked Charkata to press on the elephant so as to catch the murderers of Mr. Willoughby (Pointing to Nasir accused.) That man threatened to kill us. After that he ran away. Ganesh stepped back when the threat was administered by the accused (Nasir). I and Ganesh and Gokaran Singh kept up the pursuit. Two accused ran on and turned into Company Bagh. Ganesh turned away from near the post office. We gave up the pursuit as they lost themselves in a grove.

Habe Bakhsh, butcher deposed—On the Bakrid day (on Thursday) I was selling meat in Kassai Tola. It was about 10 A.M. Macrey Jumrah, Khuda Bakhsh, and Abdul Ghafoor were also selling meat close by. Two men came running from the direction of Mr. Chatterji's Bungalow. Basesir and Mouji, whose another name is Nasir, were the two men. I knew them before the witness identified the two accused. Bashir had a full complete and unsheathed sword. Nasir had a broken sword. When Nasir neared us he shouted out that he had killed the Deputy Commissioner and had done Jihad. He censured us for holding our shops and threatened to kill us with the sword if we did not close them. He asked us to do Jihad.

The C. P. Government in a Press Communique announces that in consequence of the representations made against the project the Central Provinces Government has decided to cancel the lease granted to Messrs. Davenport and Company for a slaughter house and tannery at Ratona in the Saugor District.

Special Congress.

Non-co-operation Resolution.

Press Opinions.

(ASSOCIATED PRESS.)

Times of India.

BOMBAY, September 11.

The *Times of India* reviewing the Congress decision says:—The Special Session is most remarkable in the history of the body. After pointing out how sore the Indians were at heart and incidentally mentioning that the Government of India has been strangely slow in carrying out a duty to which it is pledged in the resolution on the Hunter Report, the paper says that what makes the Congress remarkable is that in the heated atmosphere the issue was debated with fulness. "Mr. Gandhi, with passionate earnestness which is instinct in his character, is convinced that the political salvation of the country can be reached only through the practice of non-co-operation. Others whose love for India is not less than that of Mr. Gandhi are equally convinced that the country is not ripe for immediate practice of non-co-operation, that the avenues to redress have not been closed, that through the open door of new Councils there is a broad and safe path to the same goal. Those who believe that the sure and safe path for Indian progress is along constitutional lines must come out and declare the faith that is in them. They must substitute for non-co-operation close and cordial progressive co-operation. They must educate the electorate as fervently in their own faith as Mr. Gandhi is educating in his own faith. It is no use their sitting at home or in their business offices and shaking their heads over the immense risks in the conditions of India of the policy of non-co-operation."

Bombay Chronicle.

The *Bombay Chronicle* in a leader extending four columns says:—The boycott of Council should have been dropped both by the Moslem League and the Congress. We are afraid, says the paper, that the far reaching implications of the boycott of Council and of foreign goods were not fully realised by the majority of the Congress. In fact, while we insist that the Congress having come to a decision the country must accept it, we cannot help giving expression to a feeling of keen disappointment that sufficient time was not given the country to examine the practical form of the non-co-operation proposed.

Advocate of India.

The *Advocate of India* says that to entertain any prospect of active non-co-operation is a delusion and that the mad resolutions of the Congress and theories of visionaries are not going to prevent the country from pursuing a policy of steady and ordered progress and constructive work. The one supreme lesson of the Congress resolution, says the paper, is that professional politicians should not think with the unthinking rank and file of political India to further their own ends. The paper trusts that the extremists will take that lesson to heart.

The Vandematram.

LAHORE, September 11.

Commenting on the non-co-operation resolution adopted by the Congress the *Vandematram* says:—The decision arrived at by the congress though adopted by an overwhelming majority cannot be said to be the decision of the whole nation. Sentiment plays greater part among the general masses than reason and foresight. Under the present conditions of the country the people want such a remedy which will cure all evils at once, but the mere desire of the thing does not bear any fruit. It is necessary to see how far the thing is practicable. The paper opposes the programme of the withdrawal of children from schools and renunciation of practice by lawyers and says:—The only way to draw the attention of British public towards Indian grievances is the boycott of foreign goods and the promotion of Swadeshi. In the opinion of the paper it would be better to remain outside the councils than to create deadlocks inside it.

A Report Contradicted.

SIMLA, September 11.

A Communique says:—Articles have appeared in certain newspapers published in the Punjab and Bombay to the effect that some 200 officers and men of the 59th Scinde Rifles, Peshawar, have resigned or have submitted their resignations in support of the non-co-operation movement. The Officer Commanding Jullunder where the unit is stationed, states that there is no foundation for this report that there is no discontent in the battalion and that all ranks appear to be tranquil. He adds that 400 men have recently been demobilised in order to effect reduction to the authorised establishment and it is probable that this has given rise to the misstatements in the press.

The Hon'ble Mr. Dobbe, Foreign Secretary, has left for Poona where it is understood he will confer with Sir Percy Cox over Mesopotamian affairs.

Carrying Dangerous Goods.

Bengali Arrested.

CALCUTTA September 11.

Yesterday a second class passenger by the 9 up train booked two boxes of medicine for Rampurhat. The boxes were put into the breakvan before the train had started. A report like that of an explosion was heard and on examination it was found that smoke was issuing out of one of the boxes due to the bursting of some sold bottles. The two cases were at once removed and Dutt was arrested for carrying dangerous goods in a passenger train. He was released on bail pending trial.

Bolsheviks in Bokhara.

SIMLA, September 11.

A Communique says:—News has rapidly spread throughout the north western Afghanistan, Khorassan and Transcaspia that the Bolsheviks have occupied Bokhara, overthrown the Amir and forced him to flee from his dominions and also that they have imprisoned all Afghans in Bokhara. This news has greatly affected the Bokharans and indignation and sympathy is being expressed by all their co-religionists in these regions.

The European employees of the open hearth and mills at the Tata Steel works, Jamshedpur, struck work on Saturday night. Both departments are in operation as far as possible with all available Indian organisation.

నీ ఐదు వేళ్లును ఒకబుడ్డి కుంతలైన

తలనూ నెమాత్రమే

నీ తలవెండు కలు పెరుగుటకు

ఆవశ్యకమైనవి. (1299)

ఈనూనెను వాడుటచే మీ వెంట్రుకలు తక్కువ పడుగుగాను, మృదువుగాను, పెరుగును. అట్టి అందమైన వెంట్రుకలను నీవు అద్దమునందు చూచుకొని నవ్వును ఎందుకు చాలాకాలము నుడియే జనానురంజకమైనట్టియు శ్రేష్ఠమైనట్టియు ఈ వానననూనెను నేనెల వాడకపోతిని నీ కేతోచును. ఒకసారి నీవు కుంతలైన నూనెను వాడిన మరెప్పుడును ఇతర తలనూనెలను వాడుట కిష్టపడవు.

స్వీట్, లిప్స్, రోజు, మల్లె, లోటస్, వైయిలెట్, బోకె, మొదలగు వాననలతో తలనూనెతయారు చేయబడును.

ఇతరముగా తయారుచేయబడిన మేలైన నువానగల అత్తలు

(మావద్ద యీ క్రిందిమాదిరిలు ఎక్కువ తయారుగా నున్నవి.)

దిల్ హత్ అత్తలు	లవందల వాటరు పెద్దబుడ్డి	పేర్ వాన్ (వైయిలెట్)
హుల్లెస్ " "	ఎడుకలోన్ ఇన్నబుడ్డి	కస్మిన్
మఖ్యమైన " "	" పెద్దబుడ్డి [పులుగలవి	రోజుమిల్క్
అప్రాజిత, కుండకుసుమ అత్తలు	" స్క్వెల్ బుడ్డు పెద్దబుడ్డు (క్రూ-టా	" పామాటం
ఇండియన్ రోజ్ అత్తలు	కాస్టోరెక్ పేర్ ఆయిల్	బోకలో పామాటం
" బెల్లా " "	ఆత్మరెక్ (పుష్పములకత్తు నెం 1	సుపీరియర్ పామాటం
దిల్ హత్ రాయల్ " "	ఆత్మరెక్ " నెం 2	రోజు వందపాడి
వైయిలెట్ రాయల్ " "	దిల్ హత్ అత్తరెక్	కార్నలిక్ వందపాడి
మొగులవందర్, అంబరల వందర్	పేర్ వాన్ (మల్లెవానన గలది)	తంబులెక్
లవందల వాటరు ఇన్నబుడ్డి	" (రోజువానన గలది)	టాయిలెట్ పాడరు

గౌరవముగల ఏజంట్లు అన్ని జాగాలలో కావలయును.

H. BOSE, Perfumer, 61/3 Bowbazar, CALCUTTA.

మోసపోకుడు

తువ్వపట్టనీయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మోసపోకుడు. అట్లు తువ్వపట్టకుండ చేయనది యొక్కటియే.

వైయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సోల్యూషన్."

Wales Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నువయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యూనిసిపల్లువారు వల్లికు వర్క్సువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుద్ధదు.

వెల రూ. 56-0-0

పోల్ ఏంజెల్లు:—ది పోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

మదరాసు

(కొమ్మిజింజి గోదనవ్వుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

కొత్తపట్టు ఫౌండ్రీ వేనాలుధరసరసము	
వాటర్ మెక్ షీట్ 8-8-0	స్కాక్ 5-0-0
నెల్సన్ షీట్ 8-8-0	బ్లాక్ మర్క్ 8-0-0
నెల్సన్ 210 8-0-0	బ్లూబర్డ్ 2-8-0
డిప్ కంపార్ట్ 8-12-0	బెండి క్లీన్ 0-14-0

గిరి బ్రదర్స్, వైమనర్స్, బ్రెస్లింగ్, మద్రాసు

హిందూదేశైశ్వర్య చరిత్రము.

(కలి ౧-1 కల అ. ర. రహాలు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

శబ్దకొముది:—ఇది కేలీలో ఇమడగల తిన్న తెలుగు

నిధుంతువు. ప్రతి ౧-1 రూ. ౧. రహాలు ఖర్చు వేలు

అంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, చెన్నపురి.

సావంతుని వనోపధి సారనవరిల్లా

అశ్వశుభ్రత రక్తమాలిన జనించ వాడ్యములతో కలిపిమకంటి మందు. మరలమక మచ్చలను, గండములను, తుండ్రము, ప్రాతనోత్పలను అన్ని విధములమక గలుగు చక్క రోగములను పోగొట్టును. (28)

వింక్టిలి శక్తి వంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కనావధిపార్శ్వకరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిష్కంఠముగా, కనావధిమక, మధ్యకత్తిమక అన్ని విధములైన వోషములను పోగొట్టును. కేరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలమధ్యమును కారణంబుగా వోషములను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రతరచును. కేరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 15 రోజుల వరకు మందులకు 4 టేబుల్ స్పూన్లలో అవ్యవహరించు.

ప్రాప్తి:—పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, ఫననవాడి, నెం ౨, బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT.

Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

నోటీసు.

మదరాసులోనుండు కువ్వము

నదిలో జరుగుచుండు పడవలు రాక పోకలు

మదరాసు పెనిటెన్షియరీవం తెనకు కొన్ని రిపేర్లు, అభివృద్ధి చేయవలసి ఉండుటవలన నదరు వంటెనదగ్గర పారునట్టి కువ్వమునది పడవల రాక పోకలు 1920 నంబరం సెప్టెంబరు నెల 10 వ తేదీ మొదలు కొని తిరి ఉత్తరవగువరకు మూసివేయబడును.

ఉత్తర బకింగ్సుహామ్ కాలువనుండి పెరియ మెట్టుకు, చింతాడిపేటకు పోవుచుండినట్టి పడవ లన్నియు రిపేర్లు పూర్తి అగునంతవరకు కువ్వము నదికి ఉత్తరపుశాఖ మూలముగా పోవలెను.

వాలాజ్పిడ్డి ముఖద్వారము తగ్గుగానున్న దనియు, నదరు వంటెనకు క్రిందుగా పడవలు పోవుటకు మునుపే, పడవ మీదనుండు పెట్టెలు సామానులు చేరి 20 టన్నులకు పైగాను యుండు నట్టి వాటిని తీసివేయవలయునని ఇందువలన పడవ స్వంతదారులను హెచ్చరించుచున్నారు.

349

నమ్మకము

1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల

నగలును, ఇతర వస్తువులను

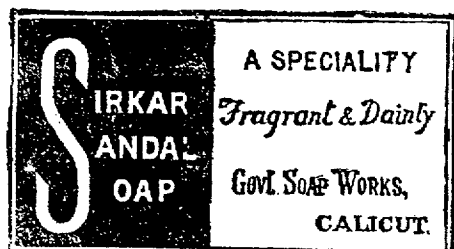
కాపాడు యిచ్చిర తుచ్చుకొని వైకమా ఇవ్వబడును.

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చైవాజుబారురోడ్డు, మదరాసు.

నగలు కాపాడుగాను, పూచీతోడను గలిమైన ఇతర ఇతర కరణాలతో నిక్షయించుట జరిగించును. కరణాలను లేనివాటిని అతిశ్రద్ధాగా అర్జునమేరక కరణాలతో నిక్షయించును. ఒకసారి అర్జునమేరక నగలు కరణాలతో నిక్షయించుటకు మనచూ నమ్మకం తెలిసికోవచ్చును.

నశ్యము సాదా లేక సుగందం

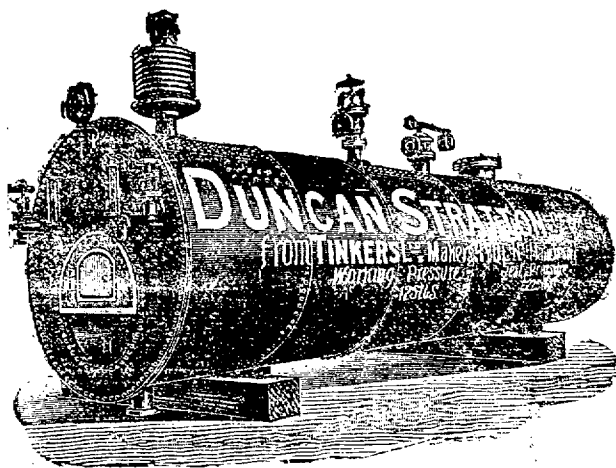
నమ్మకముతో మంచుచును. కావలయు వాడు ప్రాయశఃపరము. 4 కలములు 0-7-0, 1 పిక్ 8-8-0, 1 బాడ్డి 0-5-0, 1 పిక్ 8-0-0

ఎస్. పి. అయ్యర్, 97, వగదాల పిల్లి, మదరాసు.

DUNCAN STRATTON & Co.

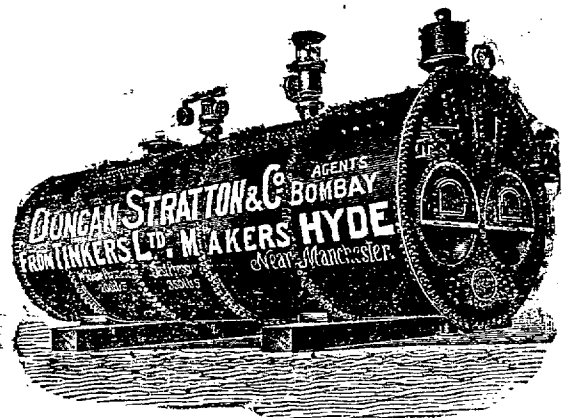
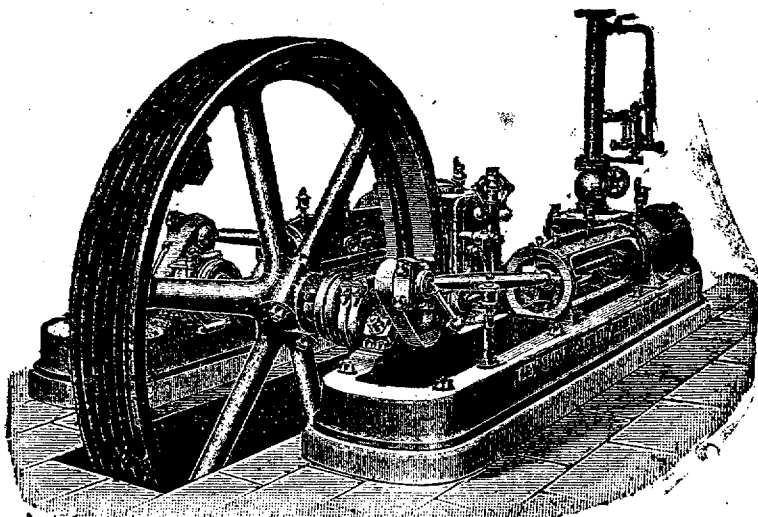
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండు కో.

ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంజనీర్లు, 9 మెరయిన్ పీథి, బొంబాయి.

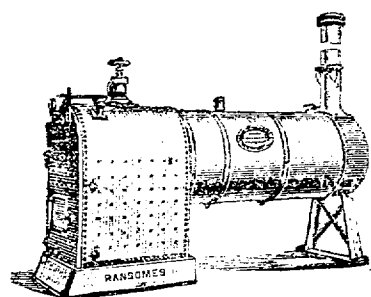
హైక్రాసు స్టీల్ కార్బన్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
వందలకు — డయామీటరు
4 అ. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు వ్యాసము.
స్టీమ్ ప్రింగు ప్రెషరు
80 పౌండు మొదలు
160 పౌండు వరకు ఉండవచ్చు.

హైక్రాసు స్టీల్ లంకా మేడర్ బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. మొదలు 32 అ. వరకు ఉండవచ్చు.

డయామీటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం. వరకు ఉండవచ్చు.
స్టీమ్ ప్రింగు ప్రెషరు 100 పౌండు మొదలు 250 పౌండు వరకు ఉండవచ్చు.

లోకో మొబైల్ ట్యూబులర్ బాయిలర్లు
స్టీమ్ ప్రింగు ప్రెషరు 80 పౌండు మొదలు
100 పౌండు, 120 పౌండు, 150 పౌండు వరకు ఉండవచ్చు.

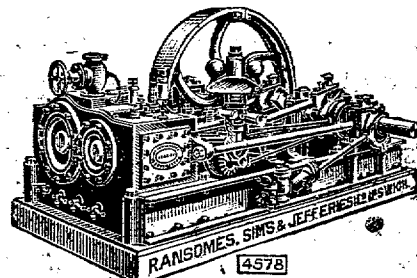

స్టీమ్ ప్రింగు ప్రెషరు 80 పౌండు మొదలు
100 పౌండు వరకు ఉండవచ్చు.

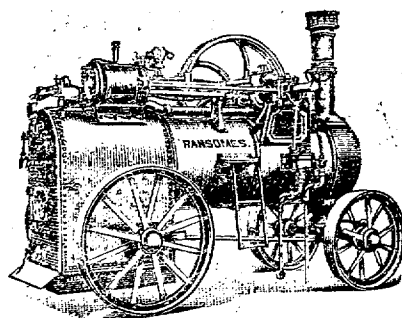
ఈ క్రింద తెలుగుబడిన వాటిని
స్వయం చేయవచ్చు.

దూది జిప్సొంగు మెషిన్, కాటిసామా
దూది ప్రెస్సింగు మెషిన్
దూది స్పిన్సింగు మెషిన్
దూది పిసింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీమ్ బాయిలర్లు
లోకో మొబైల్ మిల్లింగు మెషిన్
నూ నెమిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేతలు మెషిన్ ప్రామాణిక
కట్టు లింజుమజేయు మెషిన్ వాటి
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగర్లు, కట్టవసాయ సంధమైన కొరముట్లు
కెర్రుస్ నూనె వరుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాన్) కొరముట్లు
లేతులు వక్రపాపు కొరముట్లు
స్టీమ్ పాప్టింగు, కట్టింగు, వెడ్జింగు
రబ్బర్ ప్రిస్ అండు కాపు ప్రిస్ పుట్టి.
వగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

సైడ్ బై సైడ్ కాంపౌండు
బొంబాయి స్టాన్ ఎంజినులు.
(కాన్జక్షన్లు మొత్తముండి పాటోరియం కింద.)
ఇంజిన్ సింగిల్ సిలిండరు ఎంజినులు కూడ గలవు.

హైస్పీడు కాంపౌండు ఎంజినులు.

పోర్టబుల్ స్టీమ్ ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరుగలవి.
స్టీమ్ ప్రెషరు 120 పౌండు గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో ప్రెషర్ సిలిండరు.
స్టీమ్ ప్రెషరు 150 పౌండు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంజనీరింగు కంపెనీ ప్రాప్రెటరు గారైన
మానేపల్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, శైత్యము, పడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పొట్టు,
బెజుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని దబ్బీతో నమా కల రూ. 0—10—0; డబ్బా 1-కి రూ. 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు కలుగు.

అమృతాంజనం డి.పో, } 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

